

Návrh

VYHLÁŠKA

o pravidlech bezpečnosti práce na námořní obchodní lodi

ČÁST PRVNÍ OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Tato vyhláška stanoví podmínky bezpečného stavu lodi, jejího zařízení a vybavení a zásady a postupy zajišťující bezpečnost a ochranu zdraví při práci na námořní obchodní lodi (dále jen "lod").

(2) Tato vyhláška je určena pro členy posádky lodě, kteří se účastní námořní plavby na lodi, bez ohledu na jejich funkci nebo zařazení.

(3) Pro účely této vyhlášky se rozumí

a) oprávněnou osobou osoba, která je k výkonu příslušné činnosti na lodi pověřena velitelem lodě nebo právníkou osobou, která je členem mezinárodní asociace klasifikačních společností.

b) nebezpečným prostorem

1. uzavřený nebo omezený prostor, který může obsahovat hořlavé nebo jedovaté dýmy, plyny nebo výpary nebo v něm může být nedostatek kyslíku,

2. prostor, který je obvykle nebo dočasně ventilován a v němž došlo k omezení nebo výpadku této ventilace, nebo

3. prostor, v němž došlo k úbytku kyslíku nebo jsou v něm obsaženy zdraví nebezpečné plyny, výpary nebo dýmy.

(4) Zásady a postupy zajišťující bezpečnost a ochranu zdraví při práci mohou být porušeny pouze tehdy, je-li loď v nouzi, nebo při pracích spojených se záchranou trosečníků; v takovém případě se členové posádky lodě řídí pokyny vedoucího záchranných operací.

ČÁST DRUHÁ VÝCVIK A INSTRUKTÁŽ POSÁDKY

§2

(1) Velitel lodi je povinen zajistit výcvik a instruktáž členů posádky v oblasti

a) ochrany zdraví v souvislosti se stykem se zdraví nebezpečnými látkami,

b) používání osobních ochranných prostředků,

c) obsluhy vodotěsných dveří a bezpečné manipulaci s nimi,

d) rozpoznání okolností a prací vedoucích ke vzniku nebezpečného ovzduší,

e) rizik spojených se vstupem do nebezpečného prostoru a opatření k jejich odvrácení,

f) používání a údržba zařízení a oděvů pro vstup do nebezpečných prostorů,

g) záchrana včetně záchranu bezvládné osoby z nebezpečného prostoru,

h) bezpečné práce se stroji, náradím a materiály,

i) bezpečné práce se zvedacím zařízením,

- j) bezpečné práce s přístrojem s vizuálním displejem,
- k) bezpečné práce s kuchyňským zařízením a zařízením používaným na lodi v prádelnách.

(2) Pro účely výcviku a instruktáže v oblasti záchrany bezvládné osoby z nebezpečného prostoru se použije figurína o váze člověka. Prostor je nutné před cvičením zabezpečit. Cvičení lze kvůli provoznímu zjednodušení provádět v prostorech, které nejsou nebezpečné za předpokladu, že budou simulovány podmínky, které cvičný prostor co nejvíce přiblíží skutečně nebezpečnému prostoru na lodi.

(3) Výcvik a instruktáž v oblasti bezpečné práce se zvedacím zařízením zahrnuje teoretické školení v rozsahu nezbytném k tomu, aby školený dokázal zhodnotit faktory mající vliv na bezpečnou práci se zvedacím zařízením, a praktický výcvik s konkrétním zařízením pod kvalifikovaným dohledem.

ČÁST TŘETÍ

PODMÍNKY BEZPEČNÉHO STAVU LODI, JEJÍHO ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ A PRACOVNÍ ZÁSADY A POSTUPY Z HLEDISKA OCHRANY ZDRAVÍ A HYGIENY

§ 3

Obecná ustanovení

(1) Člen posádky je povinen při kterékoli činnosti na lodi dbát na své zdraví a dodržovat dostatečnou úroveň čistoty a hygieny.

(2) Na vhodných místech na palubě, ve strojovně a v kuchyni musí být umístěny lékárnicky vybavené materiálem pro poskytnutí první pomoci. Vybavení lékárníček musí být pravidelně kontrolováno držitelem průkazu rozšířené první pomoci a podle potřeby doplňováno.

(3) První pomoc musí být poskytnuta podle potřeby. Očkování musí být udržována v platnosti podle požadavků cílové zeměpisné oblasti.

(4) Na lodi směřující do malarických oblastí musí být členům posádky preventivně podávány léčivé přípravky, tj. antimalarika, která za tímto účelem jsou předepsána příslušným ošetřujícím lékařem, a to v dávkách jím stanovených.

(5) V případě potřísnění olejem musí být pokožka očištěna a ošetřena. K tomuto účelu nesmí být používána organická rozpouštědla.

(6) Pokud se prokáže kontaminace zvířecích částí na lodi spory antraxu, je třeba zajistit jejich likvidaci spálením a provést dezinfekci sporicidními přípravky na bázi aldehydů perosloučenin z chloru.

(7) Čerstvé ovoce a zelenina musí být před konzumací pečlivě omyty v roztoku pitné vody s hypermanganem.

§4

Práce v prostředí s rizikovými faktory pracovních podmínek

(1) Pro stanovení rizikových faktorů pracovních podmínek na lodi, jejich členění, hygienické limity, způsob jejich zjišťování a hodnocení a minimální rozsah opatření k ochraně zdraví se použijí právní předpisy upravující ochranu zdraví při práci ¹⁾

(2) Případné vystavení se vlivu nebo přímý kontakt s rizikovými faktory musí být okamžitě hlášeno a přijata nápravná opatření.

(3) U lodních zásob se při stanovení rizika musí vycházet z instrukcí výrobce a popisu zboží.

(4) Při práci v prostředí s vysokou vlhkostí musí být členu posádky zajištěno dostatečné množství ochranných nápojů. Ochranné nápoje musí být zdravotně nezávadné, musí mít vhodné chuťové vlastnosti a teplotu, nesmí obsahovat víc než 6,5 hmotnostních procent cukru a množství alkoholu nesmí překročit jedno hmotnostní procento.

(5) Při práci s vysokou vlhkostí je nezbytné konzumovat zvýšené množství soli, zejména užíváním dvou solných tablet 4x denně, užíváním čajové lžičky kuchyňské soli rozpuštěné ve sklenici vody každé ráno a večer nebo přidáním odpovídajícího množství soli do konzumované potravy.

(6) Jestliže během cesty dojde k uvolnění nebo poškození panelů, krytů nebo izolací obsahujících azbest, musí být opravy poškozených částí obsahujících vlákna azbestu zabezpečeny účinnými prostředky zamezujícími dalšímu uvolňování azbestu. Tyto opravy mohou provádět pouze určené pracovníci, kteří byli seznámeni s podmínkami práce s azbestem a vybaveni vhodnými ochrannými pracovními prostředky včetně způsobu ukládání a likvidace azbestového prachu a použitých ochranných pracovních prostředků. Kde je to prakticky proveditelné, musí být azbest odstraněn. Odstranění musí být prováděno v přístavu osobou specializovanou na odstraňování azbestu.

---

1) např. zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, § 7 a § 8 nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků

§5

Předcházení havarijním a nebezpečným situacím

(1) Přerušované osvětlení signalizující závadu na vedení nebo patcích, která může způsobit zasažení elektrickým proudem nebo požár, musí být oprávněnou osobou ihned prohlédnuto a závady odstraněny. Chybějící žárovky musí být ihned doplněny.

(2) Instrukční štítky, upozornění a provozní indikační přístroje musí být čitelné a udržovány v čistotě.

(3) Těžké předměty včetně nábytku musí být bezpečně zajištěny proti pohybům lodi nebo nežádoucímu samovolnému přemístění.

(4) Dveře musí být náležitě zajištěny a nesmí se volně pohybovat.

(5) S odpadky a nebezpečnými předměty musí být zacházeno tak, aby nemohly představovat riziko požáru nebo být zdrojem jiného nebezpečí.

ČÁST ČTVRTÁ

PODMÍNKY BEZPEČNÉHO STAVU LODI, JEJÍHO ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ A PRACOVNÍ ZÁSADY A POSTUPY PRO SNÍŽENÍ RIZIKA VZNIKU POŽÁRU

§7

(1) Spreje a prázdné nádoby od sprejů nesmí být používány nebo umístovány blízko otevřeného ohně nebo jiných tepelných zdrojů a musí být likvidovány bezpečným způsobem.

(2) Kouření na lodi mimo vyhrazené prostory je zakázáno. Místa na lodi, kde je povoleno kouření, musí být vybavena popelníky nebo jinými vhodnými nádobami. Hořící nebo doutnající předměty, neuhašené nedopalky a zápalky musí být likvidovány bezpečným způsobem. Ve všech částech lodě, kde je kouření zakázáno, musí být umístěna nápadná výstražná upozornění o tomto opatření.

§ 8

Ochrana před samovznícením

(1) Znečištěný odpad, hadry, piliny a zaolejované a jiné obdobné materiály se musí bezpečně skladovat do doby, než mohou být bezpečně zlikvidovány.

(2) Nasákové materiály musí být bezpečně uloženy v místnostech s vhodnou ventilací a nesmí se skladovat v blízkosti olejů, barev, ani na nebo v blízkosti parního potrubí. Vlhké materiály musí být před opětovným uskladněním vysušeny. Násáky-li olejem, musí být vyčištěny a vysušeny nebo zničeny.

§9

Elektrické a jiné vybavení

(1) Manipulovat s elektrickým zařízením může pouze oprávněná osoba.

(2) Elektrické spotřebiče, která nepatří do vybavení lodě, se smí připojovat k lodní síti pouze se souhlasem elektrodůstojníka nebo odpovědného strojního důstojníka.

(3) Elektrická zařízení musí být bezpečně upevněna, a je-li to proveditelné, napájena přes permanentní konektory.

(4) Ohebné vodiče musí být co nejkratší a uspořádány tak, aby se zabránilo jejich prodření nebo přetržení během provozu.

(5) Neodborně upravované zástrčky, zásuvky a pojistky nesmí být používány.

(6) Obvody nesmí být přetěžovány.

(7) Přenosné elektrické spotřebiče musí být po ukončení používání odpojeny od sítě.

(8) Elektrické ohřívače musí být vybaveny vhodnými ochranami pevně připojenými k ohřívači a tyto ochrany musí být neustále na určených místech. Provizorní zařízení k zavěšování oděvů nad ohřívače a sušení oděvů na ohřívačích nesmí být používána. Sušení oděvů se smí provádět pouze při použití bezpečně konstruovaného zařízení.

(9) Při používání sušáren nebo podobných zařízení nesmí být přeplněním sušicího prostoru zahrazeny ventilační otvory. Všechny kryty a jemná síta patřící k těmto otvorům musí být pravidelně kontrolovány a čištěny.

(10) Přenosná topná tělesa nesmí být umísťována na dřevěných podlahách a přepážkách, kobercích a linoleu bez tepelného odizolování ochrannou deskou z nehořlavého materiálu. Přenosná topná tělesa musí být vybavena vhodnými kryty a při umísťování těchto těles v kabině nebo na jiných místech musí být tato tělesa umístěna dostatečně daleko od nábytku a dalšího vybavení. Sušení oděvů u těchto těles je zakázáno.

(11) Konstrukce a instalace elektrických ohřívačů na lodi musí vyhovovat instrukcím výrobce.

(12) Na topná tělesa nebo žárovky nebo do jejich blízkosti nesmí být umísťovány předměty, které by mohly způsobit vznik požáru.

ČÁST PÁTÁ

PODMÍNKY BEZPEČNÉHO STAVU L ODI, JEJÍHO ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ A PRACOVNÍ ZÁSADY A POSTUPY Z HLEDISKA BEZPEČNÉHO POUŽÍVÁNÍ OCHRANNÝCH PROSTŘEDKŮ

§ 10

(1) Loď musí být vybavena vhodnými osobními ochrannými prostředky, mycími, čistícími a dezinfekčními prostředky a ochrannými nápoji.

(2) Druhy osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů a podmínky pro jejich poskytování stanoví právní předpisy upravující ochranu zdraví při práci ²⁾

(3) Velitelem loď pověřený důstojník, odpovědný za určitou akci, může rozhodnout o použití zvláštních osobních ochranných pracovních prostředků nebo o zvláštním použití osobních ochranných prostředků.

(4) Po použití musí být osobní ochranné prostředky uloženy na určeném místě.

(5) Osobní ochranné prostředky musí být udržovány v použitelném stavu.

(6) Pracovní oděv se musí udržovat v čistotě.

(7) Při používání osobních ochranných prostředků se postupuje podle instrukcí výrobce. Instrukce výrobce musí být na lodi bezpečně uloženy.

(8) Stav osobních ochranných pracovních prostředků musí být průběžně kontrolován, zejména před a po použití. Osobní ochranné pracovní prostředky musí být vždy před zahájením práce zkontrolovány i uživatelem.

2) Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků.

§11 Ochrana hlavy

(1) Členové posádky lodě jsou povinni nosit ochrannou přilbu při všech pracích prováděných na palubách, v nákladových prostorech, ve dvojitém dně, tancích a kofrdamech, při činnostech ve strojovně vyjma prostoru velínu, dílen a skladů, při poplachové činnosti, překládacích operacích, manipulaci s kryty nákladových prostorů a s překládacím zařízením, při práci s uvazovacím a kotevním zařízením, při práci se čluny, pontony a vory, při upevňování nákladu a jeho kontrole, při práci na výšce a za bokem lodě, na loděnici a v doku a vždy, kdy o tom rozhodne velitel lodě nebo odpovědná osoba.

(2) Skořepina přilby musí být konstruována z jednoho bezešvého kusu. Popruhy a vystýlka přilby musí tvořit kolébku, která drží přilbu na hlavě uživatele a musí být uspořádány tak, že zajistí vůli asi 25 mm mezi skořepinou a hlavou uživatele.

(3) Členové posádky se musí při činnostech, při kterých hrozí riziko zachycení volného oděvu nebo jeho části, šperků nebo vlasů strojem, chránit vhodnou pokrývkou hlavy. Při práci se strojním zařízením nesmí být používány šály, šátky nebo jiné součásti oblečení, u nichž hrozí jejich zachycení strojem, volné oblečení, šperky nebo obvazy.

§ 12 Ochrana dýchacích cest

(1) Respirátory nesmí být nikdy použity pro zajištění ochrany proti ovzduší s úbytkem kyslíku, zejména ve stísněných prostorech, jako jsou tanky, kofrdamy, nádrže dvojitého dna apod., a proti nebezpečným dýmům, plynům nebo výparům. Za takových okolností lze použít pouze dýchací přístroj s vlastní zásobou vzduchu nebo kyslíku nebo napojený na vnější vzduchový přívod.

(2) Dýchací přístroj nesmí být použit pod vodou, pokud k tomuto účelu není konstruován.

§ 13 Ochrana rukou a nohou

(1) Kůže rukavice se používají při práci s tvrdými nebo ostrými předměty, tepelně-izolační rukavice při práci s horkými předměty, gumové, syntetické nebo rukavice z PVC při

práci s kyselinami, zásadami, oleji, rozpouštědly a jinými chemikáliemi.

(2) Členové posádky, kteří pracují na palubě lodě, musí používat vhodnou pevnou bezpečnostní obuv.

§ 14 Ochrana před pády

Členové posádky lodě pracující na výšce, za bokem lodě, pod palubou nebo na jiném místě, kde hrozí nebezpečí pádu z výšky větší než dva metry, musí mít bezpečnostní postroj nebo pás s tlumicím zařízením připevněný k bezpečnostnímu lanku. Při práci na lodi na rozbouřeném moři musí být použit bezpečnostní postroj a bezpečnostní lanko.

§ 15 Ochrana těla

(1) Pracovní oděv musí být přiléhavý, bez volně visících částí, vystouplých kapes nebo stuh.

(2) Pracovní oděv pro kuchaře nebo pracovní oděv používaný při práci, při které hrozí nebezpečí popálení nebo opaření, musí být vyroben z nízkozápalných materiálů a musí zakrývat tělo tak, aby riziko popálení nebo opaření se snížilo na minimum.

(3) Při práci se znečišťujícími nebo žíravými látkami musí být použit speciální vrchní oděv.

§ 16 Ochrana před utonutím

Jestliže je vykonávána práce za bokem lodě nebo v místech, kde lze předpokládat nebezpečí pádu nebo spláchnutí přes palubu, nebo při práci prováděné z lodních člunů a vorů musí být v blízkosti záchranný kruh s dostatečně dlouhým lankem.

ČÁST ŠESTÁ

PODMÍNKY BEZPEČNÉHO STAVU LODI, JEJÍHO ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ A PRACOVNÍ ZÁSADY A POSTUPY Z HLEDISKA BEZPEČNÉHO VSTUPU NA LOĎ A BEZPEČNÉHO POHYBU NA LODI

§ 17

(1) Každému vstupu na loď a opuštění lodě musí být věnována náležitá pozornost.

(2) Pokud je to prakticky proveditelné, musí být zajištěn bezpečný přechod z lodě na břeh nebo na jinou loď. Je-li zařízení pro bezpečný přechod přenosné, musí být umístěno tak, aby bylo rychle k dispozici. Musí být vybaveno zábradlím a ochrannou sítí a umístěno tak, aby zajišťovalo bezpečný přechod.

(3) Členové posádky musí bezpečný přechod používat.

(4) Zařízení poskytované ze břehu musí být vhodné, řádně vstrojené a umístěné a účinně osvětlené.

§ 18

Údržba

(1) Veškeré zařízení sloužící k bezpečnému vstupu na loď a všechny ochranné sítě musí být náležitě udržováno v provozuschopném stavu a kontrolováno oprávněnou osobou ve vhodných intervalech.

(2) Vstupní zařízení nesmí být natíráno nebo ošetřováno způsobem, který by skryl praskliny nebo jiné závady.

(3) Aluminiové zařízení musí být v souladu s instrukcemi testováno na korozi.

§ 19

Umístění prostředků pro vstup

(1) Úhel sklonu přechodových lávek nebo lodních schodů musí být udržován v rozmezí, pro které je konstruován. Přechodové lávky nesmí být používány při úhlu sklonu překračujícím 30 st. od vodorovné roviny a lodní schody nesmí být používány při úhlu překračujícím 55 st. od vodorovné roviny, pokud nejsou speciálně určeny pro větší úhly.

(2) Jestliže horní konec přechodové lávky nebo lodních schodů leží na vrchní části lodního zábradlí nebo je na stejné úrovni, musí být doplněn schůdky pro sestup na palubu. Pokud je mezi těmito schůdky a přechodovou lávkou mezera nebo volný prostor, musí být zabezpečen zábradlím vysokým nejméně jeden metr.

(3) Přechodové lávky a jiná vstupní zařízení nesmí být připevňována k lodnímu zábradlí, které nemá dostatečnou pevnost.

(4) Vstupní zařízení musí být vyzkoušeno, zda je bezpečné pro používání, zda jsou provedeny dostatečné úpravy pro případ přílivového kolísání vodní hladiny, změny trimu nebo volného okraje lodě. Přídržná lana, řetězy atd. musí být neustále napjaty a stojky pevně ukotveny.

(5) Každý konec přechodových lávek a lodních schodů nebo jiných žebříků musí zajistit bezpečný přechod k bezpečnému výstupnímu místu nebo dalšímu pomocnému bezpečnému přechodu.

(6) Vstupní zařízení musí být umístěna mimo prostor, kde probíhají překládací nákladové práce, a tak situována, aby se nad nimi nepohybovala zavěšená břemena. Kde to není proveditelné, musí být pod neustálým dohledem.

§ 20

Osvětlení a bezpečný pohyb na vstupním zařízení

(1) Vstupní zařízení a přístupy k němu přiléhající musí být účinně osvětleny z lodě nebo ze břehu minimálně 20 luxy měřeno ve výšce jeden metr nad povrchem zařízení. Kde je

zvýšené nebezpečí zakopnutí nebo pádu vzhledem ke zhoršeným povětrnostním podmínkám nebo kde je přístupové zařízení hůře viditelné, např. vlivem uhelného prachu, je nutné zvýšit intenzitu osvětlení na 30 luxů.

(2) Vstupní zařízení a přilehlé přístupy musí být bez překážek, a pokud je to proveditelné, očištěné od látek, které mohou způsobit uklouznutí nebo pád osob. Kde to není možné, musí být umístěna odpovídající upozornění a povrchy vhodně ošetřeny.

§ 21

Přenosné a provazové žebříky

(1) Přenosný žebřík smí být použit pro vstup na loď pouze tehdy, není-li proveditelný jiný bezpečnější způsob. Provazový žebřík smí být použit jen pro přechod mezi lodí s vysokým volným okrajem a lodí s nízkým volným okrajem nebo mezi lodí a člunem tehdy, jestliže není proveditelný jiný bezpečnější způsob.

(2) Jestliže je nevyhnutelné použít pro vstup na loď přenosný žebřík, musí být ustaven pod úhlem mezi 60 st. a 75 st. od vodorovné roviny. Žebřík musí přechínat nejméně jeden metr nad horním výstupním místem, pokud v tomto místě nejsou jiná vhodná madla. Musí být řádně zajištěn proti podklouznutí nebo posunu do strany nebo pádu a být umístěn tak, aby za příčkami bylo nejméně 150 mm prostoru.

(3) Provazový žebřík se nikdy nesmí upevňovat na zábradlí nebo jakékoliv držáky, jestliže zábradlí nebo tyto držáky nejsou konstruovány a upevněny tak, aby unesly váhu člověka i žebříku s dostatečnou rezervou bezpečnosti.

(4) Provazový žebřík se musí nechávat buď zavěšený a úplně rozvinutý nebo úplně vytažený. Nesmí být ponechán tak, aby mohl při vstupu osoby proskočit.

§ 22

Ochranné sítě

Na každé lodi musí být k dispozici přiměřený počet ochranných sítí vhodné velikosti a pevnosti. V místech, kde existuje riziko pádu ze vstupního zařízení, z přiléhajícího nábreží nebo z paluby lodě, musí být instalována po celé délce vstupního zařízení ochranná síť. To neplatí, není-li to proveditelné. Ochranná síť musí být pevně připevněna a tam, kde je to možné, musí být využita připevňovací místa na nábreží.

§ 23

Záchranné kruhy

V bezprostřední blízkosti lodních schodů a můstků spojujících loď se břehem musí být umístěny záchranné kruhy s lankem o délce nejméně 27 m.

§ 24

Zvláštní okolnosti a všeobecné pokyny

(1) Není-li proveditelná instalace bezpečného přístupového zařízení konvenčním způsobem, je nutné zřídit alternativní přístup, např. lodní schody na opačné straně od vody, odkud vhodný člun zajistí přepravu osob na břeh a ze břehu.

(2) Čluny používané k dopravě mezi lodí a břehem musí být bezpečné a stabilní, s pohonem dostatečného výkonu a náležitě vybaveny nutnou bezpečnostní výzbrojí. Nesmí se používat při nevyhovujícím stavu moře.

(3) Je-li loď vyvázána k boku jiné lodě, musí velitelé obou lodí spolupracovat při zajištění vhodného a bezpečného přechodu. Obecně přechod zajišťuje loď ležící na vnější straně, vyjma případů, kdy je značný rozdíl mezi výškou jejich volných okrajů, pak přechod zajišťuje velitel lodě s větším volným okrajem.

§ 25

Ochrana proti korozi lodních schodů

(1) Připevňování spojovacího materiálu z měkké oceli k aluminiovým lodním schodům nebo přechodovým lávkám musí být věnována zvýšená pozornost. Mezi aluminium a součásti z měkké oceli se musí vkládat podložky nebo spojky z neoprénu nebo jiného vhodného materiálu. Podložky nebo spojky musí být výrazně větší než ocelové součástky.

(2) Opravy přeplátováním měkkou ocelí, použití šroubů z měkké oceli, mosazi nebo jiného nevhodného materiálu lze provést pouze tehdy, není-li možné provést definitivní opravu nebo úplnou výměnu vstupního zařízení. Při nejbližší příležitosti musí být provedena definitivní oprava nebo úplná výměna vstupního zařízení.

(3) Ocelové součásti lodních schodů musí být pravidelně demontovány a místa náchylná ke korozi musí být pečlivě prohlédnuta. Zvláštní pozornost musí být věnována bezprostřednímu okolí veškerého připojeného příslušenství a spojovacího materiálu. Tato místa musí být prověřována na korozi drátem nebo jehlou. Kde je zjištěn úbytek základního kovu korozí o 3 mm, musí být podélné výztuhy lodních schodů nebo přechodových lávek zevnitř zesíleny přeplátováním.

§ 26

Přechody a průchody

(1) Všechny povrchy palub určené k pohybu osob po lodi, přechody, průchody a schodiště musí být náležitě udržovány a zbaveny materiálů a látek schopných způsobit uklouznutí nebo pád. Je-li to vhodné, musí být přechody na palubách označeny namalovanými linkami nebo jiným způsobem a označeny obrázkovou značkou. Pokud nelze obvykle používaný přechod bezpečně použít, musí být zahrazen.

(2) Je-li to možné, musí mít přechody a průchody na lodi protismykové povrchy. Na kluzkých místech musí být povrchy posypány pískem nebo jiným vhodným materiálem. Skvrny od olejů nebo mazadel musí být bez prodlení očištěny.

(3) Zakrytí otvorů na palubě musí být udržována v náležitém stavu a být uzavřena vždy, když není potřebný přístup do prostorů pod nimi.

(4) Stálé součásti, které mohou působit překážku vozidlům, zvedacím zařízením nebo osobám, musí být zvýrazněny barvou, výstražným označením nebo osvětlením. Dočasné překážky musí být označeny výstražným označením.

(5) Každé zařízení nebo vybavení v místě průchodu nebo přechodu musí být bezpečně zajištěno proti pohybům lodě.

(6) Je-li očekáváno bouřlivé počasí, musí být na palubách natažena pevně napnutá přídržná lana.

(7) Zajištění bezpečnosti pohybu po lodi, zejména pro osoby, které nejsou plně seznámeny s možnými riziky, musí být věnována zvýšená pozornost.

(8) Náklad je třeba bezpečně upevnit a je-li to nezbytné, je třeba zajistit bezpečný přechod k němu nebo přes něj.

§ 27 Osvětlení

(1) Na místech nakládky a vykládky a ostatních pracovištích musí být zajištěna intenzita osvětlení nejméně 20 luxů a na místech pro pohyb osob nejméně 8 luxů, není-li zvláštními předpisy vyžadována intenzita osvětlení vyšší. Intenzita osvětlení se měří ve výšce jeden metr nad povrchem.

(2) Při snížené viditelnosti musí být osvětlení přiměřeně zesíleno.

(3) Intenzita osvětlení musí být taková, aby umožnila při překládacích operacích zpozorovat zjevná poškození obalů nebo lekáže z nich. Kde je potřeba čtení nálepek nebo štítků na kontejnerech nebo rozlišování barev, intenzita osvětlení musí být přiměřeně upravena nebo se musí zajistit jiný způsob osvětlení.

(4) Osvětlení musí být stálé a uspořádané tak, aby vyloučilo oslnění nebo oslepení a netvořilo temné stíny a ostré kontrasty v osvětlení mezi sousedícími prostory.

(5) Před opuštěním osvětleného prostoru a před vypnutím nebo odstraněním světel je nutné se přesvědčit, že se v prostoru již nenacházejí žádné osoby.

(6) Nestřežené otvory v palubách musí být trvale osvětleny nebo před vypnutím světla uzavřeny.

(7) Při použití dočasných nebo přenosných svítidel musí být držáky světel a přívody upevněny nebo zakryty, aby procházející osoby nemohly zakopnout nebo nebyly udeřeny pohybujícím se uchycením nebo se nepohybovaly mezi držáky a kabely. Veškeré prověšené části vedení musí být dotaženy. Vedení musí být dostatečně vzdálené od možných zdrojů poškození. Procházejí-li kabely otevřenými dveřmi, musí být dveře zajištěny v otevřené poloze. Na moři nesmí kabely procházet dveřmi ve vodotěsných přepážkách nebo protipožárními dveřmi. Přenosná svítidla se nikdy nesmí spouštět nebo zavěšovat za napájecí kabel.

(8) Při používání přenosných světel se musí používat jenom úchyty a vodiče vhodné k tomuto účelu. V mokrému nebo vlhkém prostředí musí být přenosná světla napájena bezpečným napětím, maximálně 12 V, nebo musí být přijata jiná vhodná opatření.

§ 28

Bezpečnostní označení

Všechna bezpečnostní označení a symboly, které jsou umístěny trvale na lodi za účelem poskytování zdravotní nebo bezpečnostní informace nebo instrukce, musí odpovídat normám a doporučením Mezinárodní námořní organizace IMO.

§ 29

Zabezpečení otvorů

(1) Otvory, otevřené jícny nákladových prostorů nebo jejich nebezpečné okraje, jimiž nebo přes které je možno spadnout, musí být opatřeny pevným krytem nebo ohrazením přiměřeného tvaru a konstrukce. To neplatí, pokud

- a) otvor slouží jako trvalý průchod při pohybu po lodi, nebo
- b) je oprávněná osoba schopna prokázat, že práce, která se provádí nebo má provádět, činí zřízení krytů nebo ohrazení neproveditelným; tato výjimka zahrnuje i krátké přestávky v práci na jídlo nebo za jiným účelem.

(2) Jícny otevřené za účelem překládky nákladu nebo zásob, jimiž je možno spadnout, musí být uzavřeny, jakmile jsou tyto práce přerušeny. Výjimku tvoří krátké přestávky v práci, nebo když zavření nemůže být provedeno bez porušení bezpečnosti práce nebo je neproveditelné z důvodu nepříznivého podélného nebo příčného náklonu lodě.

(3) Zábradlí nebo ohrazení nesmí mít ostré hrany a musí být udržována v provozuschopném stavu. Pokud je to nutné, musí být u ohrazení použito zařízení k uzamčení nebo jinému zabránění vstupu. Všechna zábradlí musí být důsledně vodorovná a po celé délce vypnutá.

(4) Zábradlí nebo ohrazení musí sestávat z horní žerdě ve výšce jeden metr a střední žerdě ve výšce 0,5 metru nad podlahou. Zábradlí může být zhotoveno z napnutého ocelového lana nebo napnutého řetězu.

§ 30

Pevné žebříky

(1) Pevné žebříky musí být bezpečně konstruované, řádně udržované, bez zjevných defektů a přiměřeně pevné pro účely, k nimž jsou určeny.

(2) Byl-li žebřík nebo schodiště odstraněno tak, že vznikl nebezpečný otvor, musí být tento otvor zajištěn a v jeho blízkosti umístěna výstraha.

(3) Na vrcholu a u všech výstupních míst ze všech pevných žebříků musí být vhodná madla.

§ 31

Vstupy do nákladových prostorů

Vstupy do nákladových prostorů musí odpovídat následujícím požadavkům:

- a) přístup nesmí vést přes jícen nákladového prostoru,

- b) pevný žebřík nebo řada pevných příček nesmí mít v žádném místě opačný sklon,
- c) příčky pevného žebříku musí být nejméně 300 mm široké a tak vytvarované, aby na kraji nemohla noha sklouznout. Příčky musí být umístěny ve vzdálenostech nepřesahujících 300 mm a za každou příčkou musí být nejméně 150 mm volného prostoru,
- d) po straně stojek musí být volný prostor nejméně 75 mm, aby se za ně osoba mohla přidržovat,
- e) podél žebříku musí být nejméně 760 mm volného prostoru. Výjimku tvoří průlezy, kde může být prostor zmenšen na nejméně 600 mm x 600 mm,
- f) pevné svislé žebříky musí být opatřeny odpočívadly ve vzdálenosti nepřesahující 9 metrů,
- g) pokud svislé žebříky na nižší paluby nejsou v jedné linii, musí být mezi nimi odpočívadlo,
- h) odpočívadla musí mít dostatečnou šířku a zajistit pevnou základnu pro nohy a musí být opatřena zábradlím,
- i) pevné žebříky a schody umožňující sestup do nákladového prostoru musí být umístěny tak, aby se riziko jejich poškození během překládacích prací snížilo na minimum,
- j) pevné žebříky musí být, pokud je to možné, umístěny nebo instalovány tak, aby zajistily oporu zad pro sestupující nebo vystupující osobu; obručovou opěrnou konstrukcí smí být opatřeny jenom tehdy, jestliže je chráněna před poškozením během překládacích operací.

§ 32

Vozidla

(1) Údržba vozidel a mobilních zvedacích zařízení s pohonem musí být prováděna v souladu s instrukcemi výrobce.

(2) Podmínky provozu musí být vhodně upraveny, včetně omezení nejvyšší dovolené rychlosti nebo použití signalisty. Musí být zajištěna spolupráce a komunikace s řídícími pracovníky ze břehu, pokud i oni řídí pohyby vozidel na lodi.

(3) Je-li to možné, trasy pro vozidla musí být odděleny od přechodů pro pěší.

(4) Rampy používané vozidly nesmí být natolik strmé, aby to vyvolalo nebezpečí při manipulaci s vozidly.

§33

Odvodnění

(1) Paluby, které je třeba často splachovat nebo jsou náchylné k vlhnutí tvořícímu kluzký povrch, a podlahy v kuchyni, lodní prádelně, umývárně a záchodech musí být opatřeny účinnými prostředky pro odvádění vody.

(2) Odvodnění a odtoky musí být pravidelně kontrolovány a řádně udržovány. Odvodňovací kanálky na palubě musí mít vhodné zakrytí.

(3) Chodníčky musí být pevně konstruovány, vytvarovány a udržovány tak, aby se zabránilo zakopnutí.

§ 34

Vodotěsné dveře

(1) Zvláštní pozornost musí být věnována práci s vodotěsnými dveřmi, které jsou

zavírány dálkově z můstku.

(2) Nikdo nesmí sám, bez asistence, přenášet vodotěsnými dveřmi břemena.

(3) Na obou stranách vodotěsných dveří musí být výrazné upozornění jasně popisující způsob manipulace s místním ovládáním.

(4) Procházení vodotěsnými dveřmi, jestliže se právě zavírají anebo zní poplachový zvonek, je zakázáno.

§ 35

Pobyt na lodi za bouřlivého počasí

(1) Před vplutím do oblasti bouřlivého počasí nutno provést přípravu lodě podle zásad dobré námořní praxe. Přitom je zejména třeba prověřit upevnění palubního nákladu, výložníků, záchranných člunů a vorů, materiálu a inventáře, zásob ve skladech a vybavení ve služebních a obytných prostorech.

(2) Je nutné zajistit bezpečný přechod po celé délce paluby lodě. Nataženo musí být přídržné lano a přechodový pás opatřen protismykovým nátěrem o šířce alespoň 0,7 m.

(3) Za bouře je vstup na palubu zakázán. V nutných případech, při použití všech dostupných zabezpečovacích opatření, povoluje vstup na palubu velitel lodě. Havarijní práce na palubě se provádějí pod dozorem prvního palubního důstojníka s předcházející podrobnou instruktáží zúčastněných o bezpečnostních opatřeních. Vstup kohokoliv na palubu a odchod z paluby za bouřlivého počasí je nutno ohlásit veliteli lodě.

ČÁST SEDMÁ

PODMÍNKY BEZPEČNÉHO STAVU LODI, JEJÍHO ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ A PRACOVNÍ POSTUPY Z HLEDISKA BEZPEČNÉHO VSTUPU DO NEBEZPEČNÝCH PROSTORŮ

§ 36

Opatření při vstupu do nebezpečných prostor

(1) Před vstupem do prostoru, který může být nebezpečný, musí být provedeny úkony zajišťující bezpečný vstup bez dýchacího přístroje a bezpečnost tohoto prostoru. Velitel lodě nebo oprávněná osoba musí

1. vyhodnotit možnou nebezpečnost prostoru,
2. připravit a zabezpečit vstup do nebezpečného prostoru,
3. otestovat ovzduší v prostoru,
4. stanovit postup pro vstup a pobyt,
5. určit osobu odpovědnou za dohled nad prováděnými pracemi (dále jen „určená osoba“).

(2) Bylo-li zjištěno, že ovzduší je nebo může být nebezpečné, je třeba přijmout vhodná opatření včetně použití dýchacího přístroje.

(3) Nikdo nesmí vstoupit do nebezpečného prostoru za účelem poskytování záchrany, aniž by dříve učinil všechna opatření pro vlastní bezpečnost.

(4) Při hodnocení možné nebezpečnosti prostoru se musí přihlížet zejména k okolnostem uvedeným [v příloze č. 1 této vyhlášky](#). Při hodnocení možné nebezpečnosti prostoru se musí přihlížet i ke všem potenciálním nebezpečím spojeným s konkrétním nebezpečným prostorem, k nebezpečí vyplývajícimu ze sousedních a napojených prostor a k charakteru práce, která má být v nebezpečném prostoru prováděna.

(5) Určenou osobou je osoba, která má dostatečné teoretické znalosti a praktické zkušenosti s očekávaným nebezpečím. Určená osoba rozhoduje o postupech, které musí být dodržovány při vstupu do nebezpečného prostoru. Přijaté postupy se řídí zejména tím, zda pro vstupujícího do prostoru existuje okamžité nebezpečí nebo vznik takového nebezpečí lze očekávat při pobytu v prostoru.

(6) Bylo-li prokázáno, že neexistuje ohrožení života nebo zdraví a že podmínky se nebudou měnit, je možné vstoupit do nebezpečného prostoru bez jakýchkoliv omezení. Bylo-li prokázáno, že okamžité ohrožení zdraví nebo života nehrozí, avšak riziko může vzniknout v průběhu prací prováděných v nebezpečném prostoru, musí být učiněna potřebná opatření k ochraně zdraví. Je-li prokázáno okamžité ohrožení zdraví nebo života, musí být učiněna potřebná dodatečná opatření k ochraně zdraví.

§ 37

Příprava a zabezpečení prostoru pro vstup

(1) Při otvírání vstupu do nebezpečného prostoru je nutné dbát na zabránění nepříznivých důsledků úniku přetlaku nebo výparů z prostoru.

(2) Prostory musí být zajištěny proti vniknutí nebezpečných látek zaslepením potrubí a dalších otvorů nebo uzavřením ventilů. Ventily v tomto případě musí být převázány nebo použity jiné prostředky pro indikaci, že s nimi nebylo manipulováno.

(3) Je-li to nutné, musí být prostor za účelem maximálního možného odstranění zbytků nebo sedlin schopných vylučovat nebezpečné výpary vyčištěn nebo vymyt.

(4) Prostor musí být pečlivě odvětrán, aby se zajistilo, že všechny nebezpečné plyny byly odstraněny a nezůstaly kapsy se sníženým obsahem kyslíku.

(5) K ventilaci jakéhokoliv prostoru nesmí být použit stlačený kyslík.

(6) Strážní důstojník nebo pověřená osoba na můstku, na palubě, ve strojovně nebo na tankových lodích v nákladové pumpovně musí být informováni o všech prostorách, do nichž se vstupuje. Zejména musí být informováni, nevypnula-li se ventilace, nespustilo-li se nějaké zařízení nebo se dálkovým ovládáním neotevřely ventily poblíž únikových dveří nebo nezačalo-li čerpání nákladu. U příslušných ovládacích zařízení musí být vyvěšena odpovídající upozornění. Při vstupu do nebezpečného prostoru musí být přerušeno čerpání nebo manipulace s nákladem.

§ 38

Testování ovzduší nebezpečného prostoru

(1) Testování nebezpečného prostoru musí být prováděno pouze osobou obeznámenou

s používáním testovacího zařízení.

(2) Testování musí být provedeno nejprve před vstupem a dále pak v pravidelných intervalech.

(3) Testování před vstupem se musí provést prostředky z vnějšku. Jestliže je to neproveditelné, osoba vybraná k testování smí tento úkon provést až po předchozím přijetí opatření k ochraně zdraví a použití dýchacího přístroje.

(4) Před povolením vstupu musí odečet stále vykazovat nejméně 20 % objemového obsahu kyslíku.

(5) Pro zjišťování úbytku kyslíku se nesmí používat indikátor hořlavých plynů.

(6) K zjištění množství hořlavých plynů nebo výparů v ovzduší v prostoru musí být použit indikátor hořlavých plynů schopný při nízké koncentraci poskytnout přesný odečet pro zjištění, zda ovzduší je bezpečné pro vstup.

(7) Při testování na jiné plyny je nutné použít kalibrační křivky dodávané s přístrojem, neboť indikátory hořlavých plynů jsou kalibrovány na standardní plyn. Zvláštní opatrnost je nutná, předpokládá-li se nahromadění vodíku.

(8) Ovzduší je z hlediska přítomnosti hořlavých plynů bezpečné, je-li na citlivém indikátoru hořlavých plynů odečet "nula" a jestliže po celou dobu odečet nepřesahuje o více než 1 % dolní hranici hořlavosti.

§ 39

Postupy a opatření před vstupem do nebezpečného prostoru

(1) Vstup i prostor musí být dobře osvětlen.

(2) Do prostoru nesmí být brány nebo vkládány zápalky, svářecí, řezací nebo elektrická zařízení nebo jiné zdroje zážehu, pokud velitel loď nebo důstojník odpovědný za tyto práce nerozhodne, že je to bezpečné.

(3) V blízkosti vstupu do prostoru musí být připraveny k použití následující použitelné pomůcky:

1. dýchací přístroj spolu s rezervními naplněnými vzduchovými láhvemi, bezpečnostními lanky a záchranářským postrojem,
2. baterka nebo svítlna schválená pro použití v hořlavé atmosféře,
3. prostředky pro případné vytažení nebo vyzvednutí bezvládné osoby ze stísněného prostoru.

(4) Počet osob vstupujících do prostoru musí být takový, aby byla možnost jejich záchrany v případě nebezpečí.

(5) U vstupu do prostoru musí být po celou dobu práce nejméně jeden člen posádky loď.

(6) Mezi zúčastněnými osobami musí být dohodnut a vyzkoušen takový způsob komunikace, který zajistí, že osoby uvnitř prostoru budou ve spojení s osobou u vstupu, a

musí být zajištěna komunikace mezi osobou u vstupu a strážním důstojníkem.

(7) Před povolením vstupu musí být zjištěno, zda je možný přístup s dýchacím přístrojem. Musí být rovněž zjištěno, kam až lze postupovat, aby dýchací přístroj, bezpečnostní lanko nebo postroj nepředstavovaly překážku při poskytování pomoci bezvládné osobě.

(8) Bezpečnostní lanka a záchranné postroje musí mít pro daný účel dostatečnou délku a musí být uživatelem lehce odpojitelné pro případ uváznutí, ale zabezpečené proti samovolnému odpojení od postroje.

(9) Počet osob vstupujících do prostoru musí být nejmenší nutný k provedení dané práce.

(10) Dýchací přístroj je nutné použít vždy. Nesmí se používat respirátory.

(11) Musí být použit bezpečnostní postroj. Bezpečnostní lanka musí být použita, kdykoliv je to proveditelné. Bezpečnostní lanka musí být obsluhována u vstupu do prostoru osobou, která musí být vycvičena k vytažení člověka v bezvědomí z nebezpečného místa. Jestliže prostor k případnému poskytování záchrany vyžaduje použití zvedacího zařízení, musí být zajištěno, že v případě potřeby budou obsluhující osoby okamžitě k dispozici.

(12) Kde je to odůvodněné, musí být použita pouze světla a elektrické zařízení schválené pro použití v zápalném ovzduší.

(13) Ochranný oděv musí být použit vždy, když existuje nebezpečí vyvolané chemikáliemi, ať už ve formě kapalné, nebo plynné, nebo výpary, se kterými by mohla přijít do styku pokožka nebo oči.

§ 40

Postupy a opatření během pobytu v nebezpečném prostoru

(1) V nebezpečném prostoru je nutno zachovávat zvýšenou opatrnost.

(2) Po celou dobu pobytu v nebezpečném prostoru, včetně dočasných přestávek, musí být zajištěna nepřetržitá ventilace. Při jakémkoliv poruše ventilace musí být práce přerušena a prostor opuštěn.

(3) Během pobytu člena posádky lodě se musí ovzduší v nebezpečném prostoru periodicky testovat a osoby musí být instruovány, aby okamžitě opustily prostor, jestliže dojde ke zhoršení podmínek.

(4) Dojde-li k nepředvídaným obtížím nebo nebezpečnému vývinu situace, musí být práce přerušena a prostor evakuován do doby, než dojde k přehodnocení situace.

(5) Pociťuje-li člen posádky lodě v nebezpečném prostoru jakýkoliv nepříznivý příznak, musí dát osobě u vstupu předem domluvený signál a okamžitě prostor opustit.

(6) Hrozí-li nebezpečí, musí být vyhlášen poplach a zmobilizována pomoc záchranné skupiny.

§ 41

Záchrana bezvládné osoby z nebezpečného prostoru

(1) Vznikne-li podezření, že osoba v prostoru je ohrožena okolním ovzduším, musí osoba vně prostoru okamžitě vyhlásit poplach a nesmí do prostoru vstoupit, dokud nedorazí další pomoc. Nikdo se nesmí pokusit o poskytnutí záchrany bez dýchacího přístroje a bezpečnostního postroje, a je-li to možné, bez bezpečnostního lanka.

(2) Jestliže je vzduch k osobě, která pociťuje nepříznivé příznaky, dodáván z vnějšku, je třeba okamžitě prověřit, zda je vzduch dodáván pod správným tlakem.

(3) Po dosažení bezvládné osoby musí být tato co nejrychleji dopravena mimo nebezpečný prostor. Obnova případně přerušené dodávky vzduchu musí mít za všech okolností přednost.

§ 42

Dýchací přístroj a resuscitační vybavení

(1) Pokud je vzduch dodáván ze zdroje vně prostoru, je nutné se přesvědčit, že dodávka je plynulá a pouze pro osobu pracující v tomto prostoru. Potrubí nebo hadice přivádějící vzduch musí být umístěny tak, aby byla vyloučena možnost jejich deformací, které by mohly přerušit nebo omezit dodávku vzduchu.

(2) Jestliže účel, pro nějž jsou vzduchové přívody použity, nemusí být zřejmý osobám nezúčastněným v akci, musí být na vhodných místech vyvěšena upozornění.

(3) Jestliže je použito čerpadlo s mechanickým pohonem, musí být často a pečlivě kontrolována jeho nepřetržitá a náležitá práce. Jakýkoliv vzduch vháněný přímo do potrubí nebo používaný pro plnění zásobníků musí být filtrovaný a co nejčerstvější.

(4) Potrubí nebo hadice užívané pro dodávku vzduchu musí být před připojením k dýchacímu přístroji nebo masce pečlivě profouknuty pro odstranění vlhkosti a výměnu vzduchu za čerstvý. Jestliže je vzduch dodáván z kompresoru umístěného ve strojně, je nezbytné informovat strážního strojního důstojníka, že kompresor nesmí být vypnut do ukončení prací.

(5) Velitel lodě nebo odpovědný důstojník a osoba, která bude vstupovat do prostoru, musí provést úplnou kontrolu nasazení a všech dalších úkonů doporučených výrobcem dýchacího přístroje. Zejména musí prověřit, že

1. je v dýchacím přístroji dostatek čistého vzduchu s předepsaným tlakem,
2. správně pracuje signalizace nízkého tlaku,
3. obličejová maska je správně nasazena na tváři tak, že při dodávce vzduchu do masky nedojde při nádechu k vniknutí zdraví škodlivého ovzduší nebo ovzduší ochuzeného o kyslík; je nutné mít na zřeteli, že vousy mohou způsobit špatné přilnutí masky k obličejí.

(6) Uživatel dýchacího přístroje musí vědět, zda je možné se dělit o dodávku vzduchu

s jinou osobou. Je-li to možné, smí se tak učinit jen v případě nejvyšší nouze.

(7) Během pobytu v nebezpečném prostoru je zakázáno snímat dýchací přístroj. Jiné osobě lze dýchací přístroj sejmut pouze v případě, je-li to nutné k záchraně jejího života.

(8) Před vstupem osob do nebezpečného prostoru musí být připraveno resuscitační zařízení vhodného typu. Není-li vhodné resuscitační zařízení k dispozici, musí být vstup do nebezpečného prostoru odložen do doby, než je takové zařízení zajištěno ze břehu.

§43

Údržba zařízení

(1) Dýchací přístroje, bezpečnostní postroje a lanka, resuscitační vybavení a jiné zařízení určené pro použití v souvislosti se vstupem do nebezpečného prostoru musí být náležitě udržovány, pravidelně prohlíženy a musí být kontrolována jejich správná funkce. O prohlídkách a funkčních zkouškách musí být veden záznam. Všechny části dýchacího přístroje musí být prohlédnuty a vyzkoušeny před použitím i po použití.

(2) Zařízení pro testování ovzduší v nebezpečných prostorech včetně měřiče úbytku kyslíku musí být udržována v dobrém funkčním stavu, a kde je to vyžadováno, pravidelně kontrolována a kalibrována v odborných dílnách. Doporučení výrobce musí být uložena u přístroje a musí být dodržována.

ČÁST OSMÁ

PODMÍNKY BEZPEČNÉHO STAVU LODI, JEJÍHO ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ A PRACOVNÍ ZÁSADY A POSTUPY Z HLEDISKA BEZPEČNÉHO RUČNÍHO ZVEDÁNÍ BŘEMEN A BEZPEČNÉ PRÁCE S NÁŘADÍM A MATERIÁLY

§ 44

Ruční zvedání břemen

(1) Při ručním zvedání a přenášení břemen je nutné nejprve ohodnotit břemeno, které bude zvedáno, prověřit ostré hrany, vyčnívající hřebky nebo třísky, zamaštěné nebo jinak nezvyklé povrchy, které mohou ovlivnit pevnost uchopení, a další skutečnosti, které se mohou být nebezpečné.

(2) Paluba a prostory, nad nimiž bude s břemenem manipulováno, musí být zbavené překážek a nesmí být kluzké.

(3) Blízko u břemene musí být zaujat pevný a vyvážený postoj s nohama od sebe tak, aby zvednutí mohlo proběhnout co nejpřímějším směrem. Musí být zaujata příkrčená poloha těla, s ohnutými koleny a rovnými zády. Bradu je nutno mít přitaženou k hrudi.

(4) Břemeno musí být uchopeno celou dlaní, nikoliv pouze prsty. Jestliže pro to není pod břemenem dostatek místa, musí být břemeno nejdříve podloženo.

(5) Není-li známa váha břemene a její rozložení, musí se břemeno nejprve opatrně zkusmo přizvednout a v případě potřeby musí být přizvána pomoc.

(6) Pokud s břemenem manipuluje více osob, musí být alespoň přibližně stejné výšky. Úkony zvedání, spouštění a přenášení musí být pokud možno provedeny současně, aby se zabránilo momentálnímu přetížení nebo vyvedení z rovnováhy některého z pracovníků.

(7) Břemeno se musí zvedat napínáním nohou. Tělo nesmí být natočeno, aby se nevyvolalo nadměrné namáhání.

(8) Jestliže se břemeno zvedá do větší výšky, je třeba nejprve zvednout břemeno na vhodnou oporu a po novém uchopení (přehmátnutí) zvednout břemeno do požadované výše.

(9) Břemeno nikdy nesmí být přenášeno způsobem, který by bránil výhledu.

(10) Při práci musí být obuta vhodná pevná obuv. Oděv musí být takový, aby se nezachytil za břemeno a chránil tělo.

§ 45 Pracovní vybavení

(1) Veškeré stroje, nářadí, instalace nebo jiná zařízení na lodi musí být bezpečné a musí být bezpečně používána, udržována a uložena.

(2) Každý nástroj smí být používán pouze k účelu, ke kterému je určen.

(3) Je zakázáno používat opotřebované nebo poškozené nářadí. Opravy a úpravy nářadí smí provádět pouze oprávněná osoba.

(4) Nástroje je při práci třeba držet směrem od těla.

§ 46 Přenosné elektrické, pneumatické a hydraulické nářadí a zařízení

(1) Na vlhkých, mokrých místech nebo místech s vodivými povrchy lze používat pouze elektrické nářadí napájené nízkým napětím, ne vyšším než 50 V střídavého proudu s maximem 30 V proti zemi nebo 50 V stejnosměrného proudu. Není-li použití nízkého napětí prakticky proveditelné, musí být přijata jiná opatření (např. oddělovací transformátor, který napájí pouze jedno zařízení, nebo vysoce citlivý ochranný jistič); napájení přenosných elektrických lamp nesmí překročit 24 V.

(2) Před použitím přenosných elektrických, pneumatických a hydraulických nářadí a zařízení se musí prověřit vodiče a koncovky.

(3) Ohebné kabely elektrického nářadí musí být opatřeny vhodnými koncovkami pro připojení ke zdroji. Nářadí musí být náležitě uzemněno.

(4) Pojistka nebo jistič na přívodu napájení musí mít nejnižší povolenou hodnotu, zejména při používání nářadí s dvojistou izolací.

(5) Elektrické přívody a hadice pneumatického a hydraulického nářadí se musí uchovávat v bezpečné vzdálenosti od možných zdrojů poškození. V místech, kde kabely nebo hadice procházejí otevřenými dveřmi nebo jinými otvory, musí být dveře nebo uzávěry otvorů

zajištěny v otevřené poloze. Jestliže vedou přes paluby nebo přechody, musí být, kde to lze provést, zavěšeny dostatečně vysoko, aby bylo místo nad procházejícími osobami.

(6) Vzduchové hadice musí být vybaveny tak, aby se zabránilo zranění v případě prasknutí spoje (řetízky, bezpečnostního ventilu).

(7) Příslušenství a části náradí musí být s náradím pevně spojeny zcela pevně. Zajišťovací pružiny, spony, západková ramínka a jiné vestavěné bezpečnostní součásti musí být po výměně nástroje (vrtáku, frézy, sekáče apod.) nasazeny zpět.

(8) Příslušenství nebo součásti nesmí být měněny, dokud je nástroj připojen ke zdroji energie.

(9) Jestliže je pro určitou práci vyžadován ochranný kryt, musí být pevně nasazen před započetím práce. Je-li sejmут kvůli výměně nástroje, musí být ihned po výměně nasazen zpět.

(10) Při dočasném přerušení práce musí být přístroj vypnut, odpojen od zdroje energie a ponechán v bezpečné poloze. Vždy před opětovným připojením musí být prověřeno, zda je přístroj vypnut.

§47

Dílenské pevně instalované stroje

(1) Dílenské a stolní stroje obsluhovat může jen způsobilá osoba obeznámená s jejich ovládáním.

(2) Všechny nebezpečné části stroje musí být opatřeny účinnými ochrannými kryty, které musí být řádně připevněny před spuštěním stroje. Brusky musí být opatřeny štítkem na ochranu očí, který se musí pravidelně měnit. Kryty musí být zhotoveny z pevných materiálů. Není-li to možné, musí zajišťovat dostatečnou ochranu před úrazy.

(3) Ovládací prvky stroje a vypínače dodatkového osvětlení nesmí být umístěny tak, aby s nimi obsluha musela manipulovat přes stroj.

(4) Stroj musí být před každým použitím zkontrolován. Nesmí být provozován, jestliže chybí kryty nebo jiná bezpečnostní zařízení, která jsou nesprávně nastavena nebo vadná, nebo jestliže je na samotném stroji jakákoliv závada.

(5) Jestliže je stroj jakkoliv nezpůsobilý, musí být odpojen od zdroje energie až do správného seřízení nebo opravy.

(6) Pracovní stůl musí být dobře osvětlen.

(7) Pracovní prostor musí být udržován v pořádku. Neupevněná zařízení, náradí a vybavení nepotřebná k prováděné práci musí být odstraněna a náležitě uložena.

(8) Při odstraňování kovového odpadu musí být stroj zastaven. K odstranění kovového odpadu je třeba použít vhodný nástroj.

(9) Těžké kusy vybavení určené k opravě musí být zajištěny proti samovolnému náhodnému posunu.

(10) Před spuštěním soustruhu nebo vrtačky musí být vyjmut klíč ze sklíčidla a obsluha se musí ujistit, že v dosahu stroje nejsou jiné osoby.

(11) Stroj musí být vypínán, kdykoliv není používán.

(12) Jestliže je stroj poháněn pomocí klínového řemenu a odstupňované řemenice a změna otáček hřídele vyžaduje změnu polohy klínového řemenu, musí být před tímto úkonem řemen uvolněn. Poloha řemenu nesmí být nikdy měněna za chodu stroje.

(13) Pracovní předmět pro vrtání nebo jiné opracování musí být pevně uchycen ke stroji nebo do svěráku.

(14) Materiál, který přečnívá za soustruh, musí být bezpečně zakryt.

§ 48

Brusné kotouče

(1) Brusné kotouče musí být nasazovány a používány pouze způsobilými osobami v souladu s instrukcemi výrobce.

(2) Brusné kotouče musí být skladovány a musí být s nimi manipulováno se zvýšenou opatrností.

(3) Poškozený brusný kotouč nesmí být použit.

(4) Kotouč musí být na hřídel lehce nasaditelný, nikoli však s vůlí. Otáčky kotouče nesmí přesáhnout udanou nejvyšší rychlost pro daný kotouč.

(5) Jestliže jsou přítlačné kroužky sevřeny věncem šroubů, musí se šrouby nejprve dotáhnout prsty a potom po řadě dotahovat protilehlé dvojice.

(6) Pokud to charakter práce absolutně nevylučuje, musí být nad každým brusným kotoučem nasazen pevný kryt.

(7) Je-li součástí brusného kotouče opěrka, musí být náležitě připevněna a musí být nastavena co nejbližší kotouči. Mezera nemá přesahovat 1,5 mm.

(8) Je zakázáno brousit na boční straně kotouče. Při broušení na sucho nebo při zarovnávání nebo úpravách kotouče musí být před kotoučem připevněn průhledný kryt musí být použit vhodná ochrana očí.

(9) Broušený materiál musí být bezpečně uchycen.

§ 49

Lihové kahaný

Při plnění lihového kahanu se palivo nesmí dolévat krátce po použití kahanu.

§ 50

Stlačený vzduch

(1) Při použití stlačeného vzduchu se nesmí udržovat vyšší tlak, než jaký je nezbytně nutný pro uspokojivé provedení práce.

(2) Proud stlačeného vzduchu nesmí být směřován proti osobám.

§ 51

Láhve se stlačenými plyny

(1) S láhvemi se stlačeným plynem se musí manipulovat opatrně. Musí být náležitě upevněny a udržovány ve svislé poloze. Zařízení pro upevňování láhví musí zajistit rychlé a snadné uvolnění tak, aby mohly být kdykoliv rychle vyjmuty, zejména v případě požáru.

(2) U láhví, které nejsou používány, nebo při transportu láhví musí být vždy nasazen ochranný kryt ventilu. U prázdných láhví musí být ventily uzavřeny.

(3) Dvě nebo více láhví s kyslíkem nebo hořlavým plynem musí být uloženy v oddělených dobře ventilovaných prostorech, které nejsou vystaveny působení extrémních teplot. V prostoru, v němž jsou uloženy láhve s hořlavými plyny, nesmí být žádné elektrické zařízení nebo jiné zdroje zážehu a musí být umístěno výrazné a trvalé upozornění "NO SMOKING" u vchodu a uvnitř prostoru. Prázdné láhve musí být označeny a uloženy odděleně od plných.

(4) Pro láhve s kyslíkem a s hořlavými plyny musí být přijata následující zvláštní opatření:

1. ventily láhví, ovládání a armatura musí být beze stop olejů, mazadel nebo barev. Na ovládání se nesmí sahat zamaštěnými rukama,
2. nesmí se odebírat plyn z láhve, u které není za výpustním ventilem namontován správně fungující redukční regulátor,
3. láhve, které mají lekáž nezastavitelnou výpustním ventilem, musí být vyneseny na otevřenou palubu mimo zdroje tepla nebo zážehu a pomalu vyprázdněny do ovzduší.

§ 52

Chemikálie

(1) Používat chemikálie z neoznačených nádob, pokud není známo, o jaký druh chemikálie se jedná, je zakázáno.

(2) S chemikáliemi se musí vždy manipulovat s maximální opatrností. Oči a pokožka musí být chráněny proti náhodnému vystavení působení chemikálií nebo kontaktu s nimi.

(3) Vždy musí být dodržovány pokyny výrobce nebo dodavatele.

(4) Chemikálie se nesmí míchat, není-li jisté, že nedojde k nebezpečné reakci.

ČÁST DEVÁTÁ

PODMÍNKY BEZPEČNÉHO STAVU LODI, JEJÍHO ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ A PRACOVNÍ ZÁSADY A POSTUPY Z HLEDISKA BEZPEČNÉHO VYKONÁVÁNÍ

SVÁŘEČSKÝCH PRACÍ

§ 53

(1) Svářecí práce nebo řezání plamenem na palubě lodi může provádět pouze oprávněná osoba, která byla obeznámena se zařízením a náležitě poučena. Pověření k provádění těchto činností musí být písemné.

(2) Při provádění svářecích prací nebo řezání plamenem musí být přijata zvláštní protipožární opatření.

(3) Jsou-li při sváření nebo řezání plamenem používána přenosná světla, musí být tato světla bezpečně připevněna a nesmí být držena v ruce. Přívodní kabely musí být vedeny mimo pracovní prostor.

(4) Při sváření a řezání v uzavřených prostorech musí být zajištěna odpovídající ventilace. Ventilace musí být průběžně kontrolována po celou dobu práce. Ve stísněných prostorech se musí dbát na účelné použití dýchacího přístroje.

(5) Svářecí a řezací zařízení musí být před použitím prověřeno způsobilou osobou za účelem zjištění, zda je zařízení v dobrém provozním stavu. Opravy na něm smí být prováděny pouze oprávněnou osobou.

§ 54

Ochranné oblečení

(1) Při sváření nebo řezání plamenem musí být použit osobou, která takové práce provádí, ochranný oděv a vybavení odpovídající druhu práce, zejména

- a) svářecskou helmu s vhodně zabarveným průhledným sklem; vhodnou alternativou za přiměřených okolností mohou být brýle nebo ochranný štít,
- b) kožené pracovní rukavice,
- c) koženou zástěru (za určitých okolností),
- d) kombinézu z přírodního vlákna s dlouhým rukávem nebo jiný vhodný ochranný oděv.

(2) Ochranný oděv a vybavení uvedené v předchozím odstavci musí být použito i pro osoby, které jsou takovým činností přítomny.

(3) Ochranný oděv nesmí být znečištěn olejem, mazadly nebo jinými hořlavými látkami.

§ 55

Opatření proti požáru a výbuchu

(1) Před začátkem sváření a řezání plamenem musí být prověřeno, zda nejsou v prostorech pod pracovištěm nebo v prostorech k němu přilehlých kapalné nebo plynné hořlaviny, které by se mohly vznítit teplem nebo jiskrami vznikajícími v procesu sváření.

(2) Sváření a řezání plamenem se nesmí provádět na povrchu znečištěném zápalnou nebo hořlavou látkou.

(3) Při sváření v blízkosti otevřeného jícnu musí být zřízena vhodná zástěna, která

zabrání padání jisker jícnem nebo ventilátorem.

(4) Před začátkem práce musí být hořlavý a podkladový materiál odstraněn na bezpečné místo.

(5) Větrací, prosvětlovací a jiné otvory, jimiž by mohly proniknout jiskry, musí být podle možnosti uzavřeny.

(6) Jestliže je práce prováděna na přepážkách, palubách nebo stropěch, musí být provedena kontrola ze sousedícího prostoru, zda poblíž nejsou materiály nebo látky, které by se mohly vznítit, nebo zda v něm nemohou být teplem zasaženy kabely, potrubí a jiná zařízení.

(7) Vždy musí být připraven vhodný hasicí přístroj k okamžitému použití. Osoba s hasicím přístrojem musí rovněž neustále sledovat prostory, které svářeč nemůže vidět a které by mohly být ohroženy.

(8) Nejméně dvě hodiny po skončení práce se musí provádět pravidelné protipožární kontroly.

§ 56

Elektrické svářecí zařízení

(1) Napájecí zdroj elektrického svařování na lodi musí být stejnosměrný, s výstupním napětím nepřevyšujícím 70 V, s minimálním zvlněním, z důvodu minimalizace rizika zasažení elektrickým proudem.

(2) Jestliže není k dispozici zařízení na stejnosměrný proud, může být použito zařízení na střídavý proud, má-li vestavěný omezovač napětí, který zajistí, aby napětí bez zatížení (napětí mezi elektrodou a kostrou před vytažením oblouku) nepřevýšilo 25 V. Správná funkce zařízení (která může být ovlivněna prašností nebo vlhkostí) musí být zkontrolována před každým použitím. Omezovač napětí musí být montován a používán v souladu s instrukcí výrobce.

(3) Musí být užíván uzavřený systém používající dva kabely ze svářecího zařízení. Zpětný kabel musí být pevně přichycen ke svařovanému kusu.

(4) Vratný kabel svářecí soupravy a svařovaný kus nebo kusy musí být odděleně uzemněny na lodní konstrukci. Nedoporučuje se používat lodního tělesa jako zpětného vodiče.

(5) Kvůli zabránění poklesu napětí musí být přívodní i zpětný kabel co nejkratší a mít odpovídající průřez.

(6) Kabely musí být před použitím zkontrolovány. Nesmí být použity, jestliže mají porušenou izolaci nebo sníženou vodivost.

(7) Kabelové konektory musí být plně izolovány, jsou-li zapojeny, a tak tvarovány a instalovány, že po odpojení jsou části vedoucí proud přiměřeně zapuštěny.

(8) Držáky elektrod musí být plně izolované, aby se zabránilo dotyku jejich "živých" částí. Je-li to možné, musí být opatřeny kryty chránícími před dotykem "živé" elektrody a před jiskrami nebo roztaveným kovem.

(9) Aparatura musí být opatřena lokálním vypínacím zařízením nebo jiným prostředkem pro rychlé odpojení proudu od elektrody pro případ vzniklé komplikace nebo izolování držáku při výměně elektrody.

§ 57

Opatření při sváření elektrickým obloukem

(1) Svářeč musí mít ochranný oděv a nevodivou bezpečnostní obuv. Oděv musí být co nejsušší z důvodu ochrany před úrazem elektrickým proudem, zejména musí být používány suché rukavice.

(2) Během sváření musí být celou dobu přítomen pomocník. Musí dávat pozor, zda svářeč nebyl náhodně zasažen elektrickým proudem, být připraven k okamžitému vypnutí aparatury, vyhlášení poplachu a zahájení umělého dýchání. Při práci v obtížných podmínkách musí být zvážena vhodnost zapojení dvou pomocníků.

(3) Jestliže mimo svářeče budou vystaveny škodlivému záření nebo jiskrám z elektrického svařování i další osoby, musí být chráněny zástěnami nebo jiným účinným prostředkem.

(4) Ve stísněných prostorech, kde svářeč může přijít do těsného kontaktu s lodní konstrukcí nebo je pravděpodobnost takového kontaktu při normálních pohybech, musí být zajištěna ochrana suchými izolačními rohožemi nebo deskami.

(5) V horkých, mokrých nebo vlhkých podmínkách je provádění sváření elektrickým obloukem zakázáno.

(6) Před odstraněním použité elektrody i před vložením nové musí být držák elektrody odizolován od zdroje proudu. Po skončení nebo při dočasném přerušení práce musí být elektroda vyjmuta z držáku.

(7) Horké zbytky elektrod se musí vyhazovat do zvláštní nádoby, nesmí být brány holou rukou. Zásobní elektrody se až do jejich použití musí skladovat v suchu v originálních obalech.

§ 58

Plynové sváření a řezání

(1) Tlak kyslíku používaného při sváření musí být vždy dostatečně vysoký, aby se předešlo zpětnému průtoku acetylénu do kyslíkového vedení.

(2) Acetylén pro sváření se nesmí používat při větším tlaku než jedna atmosféra.

(3) Ventily proti zpětnému šlehnutí musí být umístěny na plynové a kyslíkové hadici v blízkosti držáku hořáku.

(4) V kyslíkovém i acetylénovém vedení musí být umístěny lapače plamene.

(5) Při zpětném zápalu plynu v hadicích musí být co nejrychleji uzavřeny ventily na kyslíkové i acetylénové láhvi. Acetylénové láhve je třeba neustále hlídat, jestli se nezahřívají. Při zahřátí musí být láhev okamžitě vynesena ven, ochlazená ponořením do vody nebo poléváním vodou a uzavírací ventil láhve naplno otevřen. Jestliže to nelze provést bez ohrožení bezpečnosti, musí být zvážena možnost vyhození láhve do moře. Každou acetylénovou láhvi podezřelou z přehřátí je třeba ochránit před úderem.

(6) Propojovat se smí pouze acetylénové láhve s přibližně stejným tlakem.

(7) V pevných instalacích musí být na rozdělovačích jasné označení, jaký plyn jimi prochází. Hadicové koncovky rozdělovačů včetně přívodních a výstupních musí být natolik odlišné, aby nemohlo dojít k záměně rozdělovačů pro palivový plyn a kyslík.

(8) Pro připojení kyslíko-acetylénového hořáku k výstupním koncovkám kyslíku nebo acetylénu musí být použity pouze speciální hadice určené pro svářečské a řezací práce.

(9) Část hadice, v níž došlo ke zpětnému šlehnutí, musí být vyřazena. Spojky mezi hadicemi a hořákem a mezi hadicemi musí být bezpečně připevněny sponami z kovu, např. hadicovými páskami nebo objímkami.

(10) Hadice musí být tak uspořádány tak, aby nemohly být zkrouceny nebo zapleteny, roztrženy, rozříznuty nebo jinak poškozeny pohybujícími se předměty, zejména padajícími kousky odtaveného kovu a jiskrami atd. V místech přechodů pro osoby musí být hadice zakryty.

(11) Na vyzkoušení těsnosti hadic se musí použít mýdlová voda.

(12) Hořáky se smí zapalovat jenom speciálním zapalovačem, stálým startovacím plamínkem nebo jiným bezpečným prostředkem.

(13) Ucpaný otvor v hořákové špičce se smí čistit pouze nářadím určeným k tomuto účelu.

(14) Během výměny hořáku musí být plyn zavřen na redukčním regulátoru tlaku.

(15) Během dočasné přestávky nebo po skončení práce musí být uzavřeny hlavní ventily na plynových láhvích, plynové magistrály musí být bezpečně uzavřeny. Hořáky, hadice a přenosné trubky musí být uloženy v prostoru, který je větrán.

(16) K ventilaci, chlazení nebo ofukování prachu z oděvů nesmí být nikdy používán kyslík.

ČÁST DESÁTÁ

PODMÍNKY BEZPEČNÉHO STAVU LODI, JEJÍHO ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ A PRACOVNÍ ZÁSADY A POSTUPY Z HLEDISKA BEZPEČNÉHO PROVÁDĚNÍ NATĚRAČSKÝCH PRACÍ, PRACÍ VE VÝŠKÁCH, ZA BOKEM LODĚ A SE ZÁCHRANNÝMI ČLUNY

Hlava I Natěračské práce

§ 59

(1) Člen posádky pracující se zdravím škodlivými nebo dráždivými barvami musí být dostatečně informována o konkrétním riziku, které vyplývá z jejich použití. Pokud nejsou na obalu uvedeny instrukce výrobce, musí být zjištěno, zda při použití barvy může vzniknout nějaké zvláštní riziko a zda není třeba speciálního způsobu aplikace. Tyto informace musí být členu posádky poskytnuty před zahájením prací.

(2) Stará barva se nesmí seškrabovat, dokud není bezpečně zjištěno, že neobsahuje olovo nebo jiné látky, jejichž prach může být při vdechnutí škodlivý zdraví. Jako ochrana musí být použita protiprachová maska.

(3) Při používání chemických odstraňovačů starých nátěrů je třeba použít ochranné prostředky, které zabrání jejich styku s pokožkou a chrání oči. Při práci ve výšce nebo jinde v blízkosti lan je nutné dbát na to, aby nedošlo ke styku barev s lany, bezpečnostními postroji nebo lanky.

(4) Interiéry a uzavřené prostory musí být dobře ventilovány nejen během natěračských prací, ale až do doby úplného vyschnutí barev.

(5) Ve vnitřních prostorech se během natěračských prací a po dobu, než barva úplně vyschne a vytvrdne, je zakázáno kouřit a používat otevřený oheň.

§ 60

Natěračské práce prováděná stříkáním

(1) Člen posádky pracující se stříkacím zařízením musí být seznámena před začátkem práce s instrukcemi výrobce o správném používání stříkacích zařízení a o tom, jak předejít možným rizikům.

(2) S vysokotlakým stříkacím zařízením je nutno pracovat se zvýšenou opatrností. Při nanášení barvy stříkáním se musí použít vhodný pracovní oděv, jako je kombinéza, rukavice, kapuce a vhodné prostředky pro ochranu očí.

(3) Podle druhu nanášené barvy musí být použit vhodný respirátor nebo dýchací přístroj. Nanášet barvy obsahující olovo, rtuť nebo podobné zdraví škodlivé složky stříkáním ve vnitřních prostorech je zakázáno.

(4) Jestliže dojde k ucpání trysky, musí být spouštědlo zajištěné v uzavřené poloze předtím, než je učiněn pokus o uvolnění trysky. Před vyjmutím ucpané trysky nebo jiným pokusem o demontáž jakékoliv části zařízení musí být ze systému vypuštěn tlak.

(5) U pistole s reverzibilní (samočisticí) tryskou se musí věnovat zvláštní pozornost tomu, aby ruce byly mimo ústí trysky při jejím profukování za účelem obnovení průchodnosti.

(6) Tlak v systému nesmí překročit doporučený pracovní tlak pro hadici. Systém musí být pravidelně kontrolován za účelem zjištění možných závad.

§ 61

Natěračské práce prováděné na vorech a v rizikových situacích

(1) Natěračské vory musí být stabilní a opatřené vhodným ohrazením. Pro dosažení větší výšky se nesmí používat neupevněné opory a desky.

(2) Před použitím voru musí odpovědná osoba zvážit sílu přílivových proudů a jiná nebezpečí, zejména pohyby vody způsobené projíždějícími loděmi.

(3) Osoba provádějící natěračské práce za bokem lodě musí být zajištěna bezpečnostním lankem a mít pracovní záchrannou vestu, neustále musí být pozorována osobou na palubě. V blízkosti musí být připraven záchranný kruh s připevněným lankem dostatečné délky.

(4) Jestliže jsou natěračské práce prováděny v blízkosti zádě u lodního šroubu nebo podobných propulzních zařízení nebo pod vyústěním lodních odpadních systémů, musí být upozorněn strážník strojní a palubní důstojník a ve strojovně, na můstku a u příslušných ovládacích ventilů musí být až do ukončení natěračských prací vyvěšena příslušná upozornění.

(5) Jestliže se natěračské práce provádějí v blízkosti strojů, je třeba se ujistit, že napájení je odpojeno a stroj odstaven takovým způsobem, že se nemůže samovolně pohnout nebo nastartovat. Musí být vyvěšena odpovídající upozornění. Pracovní oděv musí být přiléhavý.

Hlava II

Práce ve výškách a za bokem lodě

§ 62

(1) Osoba pracující ve výšce musí být vždy bezpečně zajištěna bezpečnostním postrojem s připoutaným bezpečnostním lankem nebo musí používat jiné zabezpečovací zařízení. Pro práci nad normální dosah musí být použita pracovní plošina, lešení nebo žebřík.

(2) Osoby s kratší než dvanáctiměsíční praxí na moři nesmí pracovat ve výšce bez doprovodu zkušeného člena posádky.

(3) Jestliže je to nutné a vhodné, musí být napnuta bezpečnostní síť.

(4) Při práci za bokem lodě musí být použita záchranná pracovní vesta a v blízkosti musí být připraven záchranný kruh pro okamžité použití s připevněným lankem dostatečné délky.

(5) Práce za bokem lodě je s výjimkou havarijních případů zakázána za jízdy, v suchém doku, mezi boky dvou vedle sebe stojících lodí a mezi bokem lodi a nábrežím.

(6) Před začátkem práce v blízkosti lodní sirény musí odpovědný důstojník zajistit,

aby bylo odpojeno napájení a na můstku a ve strojovně byla vyvěšena upozornění.

(7) Před začátkem práce na komíně musí odpovědný důstojník informovat strážního strojního důstojníka, který zajistí, aby páry a škodlivé plyny a kouře byly vypouštěny v nejmenší možné míře.

(8) Před začátkem práce v blízkosti rádiových antén upozorní strážní důstojník radiodůstojníka, aby přerušil veškerá vysílání, pokud by tím ohrožoval pracujícího člena posádky lodě. V radiostanici musí být vyvěšeno příslušné upozornění.

(9) Jestliže se má provádět práce blízko radarové antény, odpovědný pracovník informuje strážního důstojníka, který vypne radar i anténu. Do dokončení práce musí být na zařízení vyvěšeno upozornění.

(10) Po skončení prací musí být vyrozuměn příslušný důstojník o tom, že opatření nemusí být dále prováděna, a upozornění mohou být odstraněna.

(11) Pokud to není nezbytné, nesmí být vykonávána práce ve výšce z platformy nebo loďmistrovské lávky v blízkosti probíhajících nákladových operací.

(12) Při práci ve výšce je třeba dbát na zajištění bezpečnosti osob procházejících nebo pracujících v dolních částech lodě. Musí být vyvěšeno odpovídající upozornění. Nářadí a materiál se musí vytahovat a spouštět ve vhodné nádobě, která musí být upevněna na pracovním místě a slouží pro odkládání momentálně nepotřebného nářadí a materiálu.

(13) Nikdo nesmí odkládat nářadí na místo, z něhož by mohlo při náhodném zavadění spadnout na osoby nacházející se v dolních částech lodě, ani nosit nářadí v kapsách.

§ 63 **Závěsné lávky a lešení**

(1) Závěsné lávky musí být nejméně 430 mm široké a opatřené ochranným zábradlím nebo stojinami s lanem vypnutým ve výšce jeden metr od podlahy.

(2) Desky a materiál použité na výrobu závěsných lávek musí být pečlivě zkontrolovány, zda mají dostatečnou pevnost a nejsou poškozené.

(3) Dřevěné součásti závěsných lávek musí být skladovány na suchém, dobře větraném místě, nevystaveném působení horka.

(4) Pomocná zařízení, bloky a závěsná lana musí být před použitím pečlivě prohlédnuta. Poškozené kusy se nesmí používat.

(5) Jestliže je závěsná lávka za bokem lodě, obě závěsná lana použitá k jejímu spuštění musí dosahovat k vodní hladině, aby sloužila současně jako dodatečná bezpečnostní lana. V blízkosti musí být připraven záchranný kruh a lanko.

(6) Závěsná lana nesmí procházet přes ostré hrany.

(7) Body pro ukotvení lan a bloků musí mít dostatečnou pevnost, a pokud je to možné,

musí být pevnou součástí lodní konstrukce. Pevnost úchytů, které jsou součástí konstrukce, musí být vyzkoušena. Přenosná zábradlí nebo stojiny nesmí být využity jako kotevní body. Svěrky na žebra a podobná zařízení se smí použít výhradně k účelu, pro který byla zhotovena.

(8) Lávky a pracovní platformy, které nejsou zavěšeny, musí být zajištěny proti pohybu. Zavěšené lávky musí mít maximální omezení možnosti pohybu.

(9) Lávky a platformy ani jejich části nesmí ve strojovně přijít do styku s horkými povrchy a pohybujícími se částmi strojů. Konstrukce jeřábu ve strojovně se nesmí využít přímo jako pracovní plošina pro čištění nebo natírání.

(10) Jestliže osoby pracující na závěsné látce potřebují být povytáhnuty nebo spuštěny, musí provést tuto operaci s největší opatrností a přitom dbát na to, aby pohyby lávky byly co nejmenší a neustále pod kontrolou.

§ 64

Lod'mistrovská látka

(1) Při použití závěsného lana musí být látka k němu připevněna samospouštěcím úvazem a volný konec lana musí mít dostatečnou délku.

(2) K připevnění lod'mistrovské lávky se nesmí používat háky, ledaže jde o takové typy, které se nemohou díky speciální konstrukci náhodně vyvléct.

(3) Před každým použitím lod'mistrovské lávky se musí provést pečlivá kontrola lávky i všech součástí jejího vystrojení a zátěžová zkouška.

(4) Jestliže se pracovník má sám popouštět na lod'mistrovské látce, musí po lanu klouzat oblouk třmenu, nikoli čep. Čep musí být za všech okolností zajištěn.

(5) Vytahovat osobu sedící na lod'mistrovské látce lze jen ručně, vrátek nesmí být použit.

(6) Je-li nutné spustit se na lod'mistrovské látce vlastními silami, musí být nejprve obě části spouštěcího lana svázaný dohromady.

§ 65

Lana

(1) Při používání lan je nutné vycházet z jejich odolnosti vůči chemickým vlivům. Orientační odolnost materiálů, z nichž jsou lana vyrobena, je uvedena v příloze č. 2.

(2) Lana musí být skladována mimo působení tepla a světla, v prostorech oddělených od chemikálií, čisticích, odrezovačů, odstraňovačů barev a jiných látek, které je mohou poškodit.

(3) Osoba odpovědná za provádění prací musí zajistit, aby všechny provazy, bezpečnostní lanka, spouštěcí lana apod., která budou pro danou práci použita, byla odolná vůči působení látek, se kterými se pracuje. Lana z rostlinných vláken nebo směsi rostlinných a

(4) umělých vláken se nesmí k těmto účelům používat. Stejná opatření musí být přijata

při výběru pomocného zařízení, jako jsou bezpečnostní postroje a sítě.

(5) Dovoluje-li to situace na lodi, je třeba dávat přednost polypropylénovým lanům, která mají nejširší rozsah odolnosti proti působení škodlivých látek. Jestliže lana nejsou odolná proti fotochemickému znehodnocení, nesmí být delší dobu vystavena prudkému slunečnímu světlu.

(6) Při používání lan je nutné přihlížet k tomu, že lana z umělých materiálů se pod vlivem zátěže roztahují v rozsahu, který je závislý na materiálu.

(7) Lana musí být před použitím prohlédnuta zevnitř i zevně s cílem zjistit možné zhoršení stavu, nadměrné opotřebení nebo poškození, a to zejména u závěsných lan, která nebyla déle v užívání. Je nutné přihlížet k tomu, že zvýšené množství prachu mezi prameny lana z umělých vláken naznačuje silné opotřebení a sníženou pevnost a že vnitřní opotřebení bude větší u lan s vyšší roztažností.

(8) Před použitím musí být bezpečnostní lanka, spouštěcí lana a lávky otestovány na nejméně čtyřnásobek pracovního zatížení.

(9) Používat lze pouze lana, která nejsou náchylná k poškození chemickou látkou, která má být při práci použita. Důsledky případné kontaminace musí být posouzeny nejpozději po skončení práce.

(10) Při zaplétání ok nebo smyček na polyamidových nebo polyesterových lanech se musí provést čtyři plné záplety každý s úplným pramenem lana následované dvěma zužujícími se záplety, při nichž se prameny půlí nebo čtvrtí. Tyto části spletů obsahující prameny se sníženým počtem vláken musí být pevně obaleny lepicí páskou nebo jiným vhodným materiálem. Na polypropylenovém laně musí být provedeny nejméně tři plné záplety. Délka pramenů vyčnívajících ze spletu nesmí být menší než trojnásobek průměru lana.

§ 66

Přenosné žebříky

(1) Přenosný žebřík musí mít světlou šířku nejméně 255 mm, musí být zhotoven ze zdravého materiálu a mít patřičnou pevnost pro účely, jimž má sloužit. Žebřík nesmí být použit, jestliže je vadná nebo poškozená kterákoliv jeho část.

(2) Všechny žebříky musí být pravidelně prohlíženy a udržovány v dobrém stavu. Dřevěné žebříky nesmí být natírány nebo ošetřovány tak, aby byla skryta prasklina nebo jiná vada.

(3) Přenosný žebřík musí být skladován na suchém větraném místě nevystaveném vlivu nadměrného tepla.

(4) Žebřík v pracovní poloze musí v horní části přechínat nejméně jeden metr nad výstupním místem, pokud v daném místě nejsou jiná vhodná madla. Přenosný žebřík, ať provazový, nebo pevný, musí být náležitě zajištěn proti posunu v místě co nejbližším hornímu podepření. Za jednotlivými stupni musí být nejméně 150 mm volného prostoru.

(5) Pevný přenosný žebřík musí být ustaven pod bezpečným úhlem 65 st. až 70 st. od vodorovné roviny (stoupání asi 1 : 4). Musí stát na pevné základně a být připevněn.

(6) Na stupně se nesmí pokládat desky, které by měly nahradit lešení, ani se žebřík pro takový účel nesmí používat ve vodorovné poloze.

(7) Osoba stoupající po žebříku musí mít obě ruce volné a nesmí se pokoušet v rukou přenášet nářadí nebo zařízení.

(8) Práce na žebříku je povolena jen tehdy, nelze-li práci provést jiným způsobem.

(9) Je-li práce prováděna ve výšce větší než dva metry, musí být použit bezpečnostní postroj s bezpečnostním lankem upevněným nad pracovním místem.

Hlava III

Práce se čluny a vory

§ 67

Práce se záchrannými čluny

(1) Je zakázáno spouštět a zvedat čluny, byla-li na zvedacím a spouštěcím zařízení zjištěna závada.

(2) Spouštění a zvedání člunu musí být prováděno pod přímým vedením strážního palubního důstojníka a velitele člunu. Nezaškolení členové posádky nesmí obsluhovat spouštěcí zařízení člunu.

(3) V záchranném člunu musí být celá posádka vybavena záchrannými vestami. Každý člen posádky člunu musí mít ochrannou přilbu, pevnou obuv a vhodný oblek dle povětrnostních podmínek.

(4) Před spuštěním a zvednutím člunu se musí velící důstojník člunu přesvědčit o správné funkci člunového vrátku, brzdy a koncových vypínačů. Před zapnutím motoru člunového vrátku musí prověřit, zda klika ručního pohonu člunového vrátku je demontována. Před spuštěním člunu se musí rovněž přesvědčit, zda jsou všechny otvory ve člunu uzavřeny zátkami.

(5) Je zakázáno spouštět i vytahovat čluny, jsou-li zapletena lana člunových kladkostrojů.

(6) Veslaři a přepravované osoby se nesmí během spouštění a vytahování člunu zdržovat v prostoru mezi člunovými jeřábky.

(7) Je nepřípustné zvedat čluny s nákladem, přepravovanými osobami nebo s kompletní posádkou veslařů. Při zvedání nebo spouštění v nich může zůstat jen minimální počet osob nezbytně nutný pro zvednutí nebo uvolnění člunů.

(8) Člen posádky lodě, který velí spouštění člunu, musí dohlížet na to, aby člunové kladkostroje pracovaly bez závad a aby při dosedu člunu na vodu byly rychle a najednou

vyháknuty bloky kladkostrojů.

(9) Při zahákování nebo odhákování člunu musí stát osoby obsluhující toto zařízení na dně člunu v blízkosti lan pro sestup posádky. Kladky je nutno uchopit oběma rukama za třmen z vnější strany, případně speciální úchyt, je-li instalován. Spodní kladky člunových kladkostrojů musí být ihned vytaženy, jakmile jsou odháknuty.

(10) Nastupovat do člunů je dovoleno po lodních schodech, provazových žebřících nebo po lanech k tomu určených. Vystupovat z člunu je dovoleno pouze po lodních schodech a provazových žebřících.

(11) Pořadí nástupu do člunu a výstupu z něj určuje velitel člunu tak, aby byla zajištěna bezpečnost posádky. Při použití provazového žebříku je zakázáno přidržovat se dřevěných příček. Spodní konec provazového žebříku a také spodní konce spouštěcích lan je nutno přidržovat. Při použití provazového žebříku přepravovanými osobami, dětmi a jinými osobami nemajícími potřebné zkušenosti je nutno provést, pokud to okolnosti dovolují, jejich zajištění bezpečnostním pásem z paluby.

(12) Při zvedání nebo spouštění člunu za jízdy, v proudu nebo za větrného počasí je nutno provést tato opatření:

1. přední a zadní úvazné lano člunu musí být dostatečně dlouhé, řádně napjaté a dobře upevněné jak na palubě lodě, tak na člunu,
2. při spouštění člunu při pohybu lodě vpřed je nutné nejprve uvolnit zád'ový kladkostroj ve člunu a poté kladkostroj na přídi; při zvedání člunu při pohybu lodě vpřed kladkostroje ve člunu je nutné zaháknout v opačném pořadí,
3. při spouštění člunu při pohybu lodě dozadu je nutné nejdříve uvolnit kladkostroj příďový a poté kladkostroj upevněný v zádi člunu. Při zvedání člunu při pohybu lodě dozadu je nutné kladkostroje v člunu zaháknout v opačném pořadí,
4. kormidelní zařízení na člunu musí být zajištěno.

(13) Ve člunu je zakázáno

1. stát,
2. sedět na bocích člunu,
3. přecházet po člunových lavicích a klečít na nich,
4. přidržovat se rukama lubové lišty člunu při odražení nebo přiražení člunu k boku lodě nebo k přístavišti,
5. přemísťovat se bez dovolení velitele člunu,
6. odrážet člun od boku lodě rukama,
7. převážet větší počet přepravovaných osob, než je stanoveno normou člunu.

(14) Po zvednutí plachet na člunu se nesmí nikdo z posádky člunu zdržovat na bočních člunových lavicích. Posádka člunu s výjimkou velitele člunu a kormidelníka musí být rozmístěna mezi člunovými lavicemi na dně člunu čelem vpřed. Při vztyčování nebo sklápění stožáru je zakázáno stát na člunových lavicích.

(15) Při uvázání člunu u boku lodě nebo u přístaviště musí být havlenky odstraněny. Při vlnění musí být lodní schody zvednuty tak vysoko, aby nedošlo k poškození člunu.

§ 68

Použití pracovních vorů

Při použití pracovních vorů je nutné dodržovat tyto zásady:

- a) pracovní vor je možné používat pouze se svolením prvního palubního důstojníka,
- b) před použitím musí být provedena vizuální prohlídka voru a závěsu. Při zjištění závad se nesmí vor spustit na vodu,
- c) je-li prováděno spouštění a zvedání voru lodními výložníky, je nutné respektovat předpisy o práci s překládacím zařízením,
- d) lešení pracovního voru musí být vybaveno vhodným zábradlím,
- e) při použití podél boku lodě musí být vor pevně uvázán dostatečně dlouhými a pevnými lany k lodi,
- f) při práci na voru musí být poblíž v pohotovosti záchranný kruh s vrhacím lankem,
- g) při práci voru poblíž záďe lodě nutno zabezpečit, aby nedošlo k pohybu lodního šroubu,
- h) pracovníci na voru musí být sledováni z paluby lodě a udržováno s nimi pravidelné spojení,
- i) při práci na voru není dovoleno používat elektricky poháněných mechanizačních pomůcek,
- j) používání voru při silném proudu, vysoké vlně a za silného větru je zakázáno.

§ 69

Práce s ostatními čluny

Pro spouštění, zvedání a manipulaci s jinými čluny na lodi platí stejné zásady jako pro záchranné čluny.

ČÁST JEDENÁCTÁ

PODMÍNKY BEZPEČNÉHO STAVU LODI, JEJÍHO ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ A PRACOVNÍ POSTUPY Z HLEDISKA BEZPEČNÉHO VYKONÁVÁNÍ KOTEVNÍCH A UVAZOVACÍCH ÚKONŮ A BEZPEČNÉ VLEČENÍ LODĚ

Hlava I

Kotevní a uvazovací úkony

§ 70

Kotvení

(1) Před hozením kotvy je nutné se přesvědčit, zda v prostoru pod kotvou nejsou malá plavidla nebo jiné překážky.

(2) Osoby obsluhující kotevní zařízení a všechny ostatní osoby v blízkosti musí mít ochranné brýle, ochrannou přilbu a nesmí se zdržovat na trase pohybu řetězu.

(3) Příkazy předávané přenosnou vysílačkou musí vždy identifikovat loď, přednostně jménem zahrnutým do znění příkazu.

(4) Osoba ukládající řetěz v kotevní komoře musí stát na chráněném místě a mít nepřetržité spojení s obsluhou kotevního vrátku.

(5) Zatažená kotva, která není momentálně používána, musí být zajištěna proti neúmyslnému uvolnění brzdy způsobenému náhodou nebo jejím poškozením.

(6) Za dodržování bezpečnostních pravidel při kotvení odpovídá palubní důstojník, který tuto práci na přidi řídí. Pokud je kotevní vrátek v provozu, nesmí pracovník určený k jeho obsluze opustit stanoviště. Před spouštěním kotev je třeba prověřit popuštěním řetězu na vrátku, zda není kotva zaseknuta.

(7) Zajišťovat kotvy při kotvení pouze pásovými brzdami je zakázáno. Kotevní řetězy musí být navíc zajištěny čelistovými, případně i řetězovými stopery.

(8) Po vyplutí lodě z přístavu je nutné prověřit upevnění kotev a utěsnění průvlaků do řetězových komor. Je zakázáno uvolňovat spojky řetězových bubnů, pokud nejsou bubny spolehlivě upevněny pásovými brzdami.

§ 71

Úvazná lana z umělých vláken

(1) Délka lan, která jsou používána jako pružiny pro ocelová úvazná lana, musí být nejméně 11 metrů. Pevnost nové pružiny musí být přibližně o 25 % větší než pevnost úvazného ocelového lana.

(2) Lana z umělých vláken nesmí být dlouho vystavena slunečnímu záření.

(3) Lana musí být uložena dále od zdrojů možné kontaminace a nesmí být ukládána v blízkosti tepelných zdrojů. Jakákoliv náhodná kontaminace musí být okamžitě nahlášena, musí být zajištěno jejich vyčištění nebo učiněno jiné vhodné opatření.

(4) Musí být prováděna pravidelná odborná vnější i vnitřní prohlídka lan z umělých vláken.

(5) Na lana z umělých vláken se musí používat stopery z umělých vláken, vyjma polyamidových, a přednostně používat dvojité a zpětné stoperování.

(6) Posádka se musí vždy nalézat mimo místa ohrožená nebezpečím spojeným s prasknutím lana.

(7) Lano nesmí být více, než je nezbytné, namačkáno na bubnu vrátku. Na buben vrátku se může umísťovat pouze nezbytný počet ok.

(8) Způsob zaplétání ok na lanech z umělých vláken musí být zvolen podle materiálu lana v souladu s těmito zásadami:

1. polyamidová a polyesterová lana vyžadují čtyři plné záplety, každý s úplným pramenem lana, následované dvěma zužujícími se záplety, při nichž se prameny půlí, respektive čtvrtí; délka pramenů vyčnívajících ze spletu nesmí být menší než trojnásobek průměru lana; části spletu obsahující prameny se sníženým počtem vláken musí být pevně obaleny lepicí páskou nebo jiným vhodným materiálem,
2. polypropylenová lana musí mít nejméně tři, ale ne více než čtyři, plné záplety ve spletu. Délka pramenů vyčnívajících ze spletu nesmí být menší než trojnásobek průměru lana,
3. polyetylenová lana musí mít čtyři plné záplety ve spletu s přečnívajícími konci délky nejméně tři průměrů lana.

§ 72

Uvazování lodě

(1) Povrchy průvlaků, úvazných pacholat a navíjecích bubnů musí být udržovány v čistotě a dobrém stavu. Rolny se musí volně protáčet a musí být vizuálně kontrolovány, zda nejsou zeslabeny korozí.

(2) Manévrové paluby musí mít protismykový povrch zajištěný použitím pevného protismykového zvrásněného materiálu nebo protismykového nátěru.

(3) Úvazné lano musí být pravidelně prohlíženo po celé délce z důvodu kontroly vnějšího opotřebení a opotřebení mezi prameny. Splety musí být nepoškozené.

(4) Ocelová lana musí být pravidelně konzervována vhodným mazadlem.

(5) Nová lana se musí odvíjet z cívky takovým způsobem, aby se zabránilo jejich rozplétání.

(6) Jestliže je ocelové lano připojováno k lanu z umělých nebo přírodních vláken, musí být do oka umělého nebo přírodního lana vložena kouše nebo podobně působící prostředek. Obě spojovaná lana musí mít stejný směr stáčení.

(7) Ocelová lana se nesmí podávat bezprostředně z cívek, pokud k tomu nejsou speciálně konstruovány. Z cívky musí být odvinuta délka dostatečná k podání a musí být rozložena po palubě bezpečným způsobem. Jestliže jsou pochybnosti o potřebné délce, musí být vymotáno celé lano. Podávání ocelového lana musí být kontrolováno vypouštěním přes pacholata nebo buben vrátku.

(8) Vytahování a uvazování lan na břehu provádějí přístavní zaměstnanci. Vyjma případu ohrožení bezpečnosti by členové posádky neměli při úvazných manévrech vstupovat na břeh.

(10) Na přídi i zádi musí být vždy při uvazovacích úkonech dostatečný počet pracovníků. Nikdo nesmí stát ve vnitřním úhlu lana vedeného přes opěrný bod, a pokud je to možné, ani ve vnitřním úhlu mezi bubnem, opěrným bodem a průvlakem.

(11) Po celou dobu uvazování musí být vrátek obsluhován pouze zkušeným členem posádky.

(12) Jestliže jsou lana vystavena silnému pnutí, zejména při vlečení lodě, všechny osoby se musí zdržovat na co nejbezpečnějším místě.

(13) Jestliže je kterákoliv část uvazovacího zařízení vystavena nadměrnému namáhání, musí být co nejrychleji snížena zátěž. Je nutné zabezpečit, aby nedošlo ke spletení volných částí lan, která budou vystavena pnutí.

(14) Během navíjení na bubnu vrátku musí jedna osoba stát u bubnu ve vzdálenosti jednoho metru a druhá za ní odebírat a ukládat volnou část lana. Lano se nikdy nesmí navíjet pod ostrým úhlem k bubnu.

(15) Na pacholatech se nikdy nesmí dávat ocelové lano přes lano z umělých nebo přírodních vláken. Pro lana ocelová a z umělých nebo přírodních vláken se musí používat

oddělené průvlaky nebo pacholata.

(16) Ocelové lano na bubnu vrátku se nikdy nesmí používat jako lano, kterým se kontroluje pohyb lodě.

(17) Jestliže je ocelové lano použito jako "slip wire", oka musí být uvázána, to znamená, že se nesmí zakládat na pacholata.

(18) Na stoperování ocelových lan se musí používat řetězové stopery. Musí se založit dva půlúvazy s přidržovacím lankem vedoucím napříč vinutí lana, aby nedošlo k zaklesnutí do lana nebo jeho uvolnění.

(19) Je zakázáno pracovat uvnitř smyček, svinutých částí a ok rozloženého lana.

(20) Při prokluzování lana není dovoleno přidávat další oka na buben za chodu navíjecího zařízení.

(21) Uvazovací lano lze navíjet teprve po potvrzení ze břehu, že lano je zajištěno.

(22) Posádka provádějící uvazovací úkony musí mít pevnou obuv, ochranné rukavice, ochrannou přilbu a přiléhavý ochranný oděv dle povětrnostních podmínek.

(23) Za dodržování bezpečnostních pravidel při uvazování lodě odpovídá palubní důstojník, který je pověřen řízením těchto prací.

§ 73

Uvazování lodě na bójky

(1) Jestliže je uvazování prováděno pomocí lodního člunu, musí mít člen posádky lodě ve člunu záchrannou vestu a na člunu musí být připraven záchranný kruh s připojeným bezpečnostním lankem.

(2) Musí být připraveny prostředky umožňující vytažení člověka, který vypadne ze člunu, zpět na palubu. Jestliže se používá naloďovací žebříček s ohebnými postranicemi, musí být jeho délka upravena tak, aby jeho nejnižší stupeň byl pod hladinou.

(3) Jestliže se vázání na bóji provádí přímo z lodě, musí být připraven k okamžitému použití záchranný kruh s připevněným bezpečnostním lankem.

(4) Jestliže se při vázání na bóji nebo konstrukci vyčnívající nad hladinu s pacholaty, kruhy nebo jiným úvazným zařízením používá "slip wire", nikdy se oko nesmí zakládat na palubě na pacholata.

§ 74

Odvazování lodě

Při odvazování lodě musí být vždy na přídi a na zádi dostatečný počet osob. Při odvazování musí být všechny osoby mimo vnitřní úhly ohybů lan.

Hlava II

Vlečení lodě

§ 75 Vlečení lodě

(1) Při vlečení lodě–musí být přijata účinná bezpečnostní opatření pro případ selhání kterékoliv části vlečného zařízení.

(2) Zařízení používané k vlečení musí být řádně udržováno a před použitím prověřeno, zda je ve stavu vhodném pro očekávanou vlečnou operaci.

(3) Lana používaná k vlečení musí mít přiměřenou pevnost, být bez závad a nadměrného opotřebení.

(4) Osoby, které se práce nezúčastňují, musí být bezpečně vzdáleny.

(5) Osoby, které se podílí na práci při vlečení lodě, musí být náležitě seznámeny se svými povinnostmi a musí dodržovat všechna bezpečnostní opatření.

(6) Osoby zúčastněné při vlečení musí mít vhodný ochranný oděv a musí používat ochrannou přilbu pro snížení rizika úrazu hlavy.

(7) Je zakázáno zdržovat se ve vnitřním ohybu lana nebo v místě, kam může lano při prasknutí švihnout.

(8) Při pouštění vlečného lana se nikdo nesmí nacházet v blízkosti oka. Oko vlečného lana se musí spouštět pomocí dalšího slabšího lanka, aby bylo sníženo riziko úrazu zúčastněných osob.

(9) Pro zajištění spojení mezi velitelem lodě a palubní posádkou musí být k dispozici vhodné komunikační prostředky.

(10) Mezi vlečenou a vlekoucí lodí musí být udržována účinná komunikace.

ČÁST DVANÁCTÁ

PODMÍNKY BEZPEČNÉHO STAVU LODI, JEJÍHO ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ A PRACOVNÍ ZÁSADY A POSTUPY Z HLEDISKA BEZPEČNÉHO VYKONÁVÁNÍ PRACÍ SE ZVEDACÍM ZAŘÍZENÍM, S KRYTY A V NÁKLADOVÝCH PROSTORECH LODĚ

Hlava I Práce se zvedacím zařízením

§ 76 Zvedací zařízení

(1) Veškerá zvedací zařízení používaná na lodi musí být vhodného typu, pevné konstrukce, ze zdravého materiálu odpovídající kvality a pevnosti přiměřené danému účelu, bez zjevných vad, náležitě ustavená a vystrojená a řádně udržovaná.

(2) Při posuzování, zda je zvedací zařízení vyhovující pro práci, k níž má být použito, musí být přihlédnuto k váze připojených zařízení a uváženo, zda je schopno vydržet dodatečné zátěže s ohledem na druh práce.

(3) Zvedací zařízení musí být udržováno v dobrém provozním stavu. Musí být prováděna systematická preventivní údržba zvedacích zařízení, dodržovány instrukce výrobce.

(4) Bezpečnostní prostředky, jimiž je zvedací zařízení vybaveno, musí být vyzkoušeny před začátkem práce a průběžně musí být kontrolovány i během práce tak, aby byla zajištěna jejich řádná funkce.

(5) Nesmí být použit žádný popruh, paleta nebo jiná část zařízení pro upevňování břemene nebo zvedací úchyty, které jsou pevnou částí břemene, pokud nemají pevnou konstrukci dostatečně silnou k účelu, pro který mají být použity, a pokud nejsou bez zjevných závad.

(6) Zatížení zvedacího zařízení nesmí překračovat povolené bezpečné zatížení (dále jen "SWL"), ledaže se provádí zátěžový test.

(7) Zvedací zařízení může obsluhovat pouze osoba, která absolvovala zaškolení a instruktáž v oblasti bezpečné práce se zvedacím zařízením a která byla pověřena odpovědným důstojníkem.

(8) Ovládací prvky zvedacího zařízení musí být trvale a čitelně označeny funkcemi. Směr pohybu musí být vyznačen šipkami nebo jinými jednoduchými znaky.

§ 77

(1) Zvedací zařízení musí být používáno pouze bezpečným způsobem.

(2) Zvedací zařízení nesmí být používáno, jestliže zařízení, bezpečnostní západky a příslušenství nejsou funkční. Jestliže výjimečně musí být odstaveny koncové vypínače kvůli umístění zařízení do mimopracovní polohy, musí být učiněna všechna opatření k bezpečnému provedení tohoto úkonu.

(3) U zvedacího zařízení s pohonem musí být po celou dobu práce obsluha u ovládacích prvků. Toto zařízení nesmí být nikdy ponecháno zapnuté s ovládáním zajištěným v poloze "ZAPNUTO".

(4) Jestliže se opouští zvedací zařízení s elektrickým pohonem, musí být sejmuto břemeno a ovládací prvky nastaveny do polohy "NEUTRÁL" nebo "VYPNUTO". Je-li to proveditelné, musí být ovládací prvky uzamčeny, odpojeny nebo jinak deaktivovány, aby nedošlo k náhodnému rozběhu zařízení. Po skončení práce musí být vypnut napájecí proud.

(5) Osoba obsluhující zvedací zařízení nesmí být pověřena současně jiným úkolem, který by ji mohl rušivě ovlivnit. Musí se nacházet na vhodném krytém místě čelem k ovládání, a pokud je to proveditelné, s výhledem na celý pracovní prostor.

(6) Zvedací zařízení s nafukovacími pneumatikami nesmí být použito, jestliže nejsou pneumatiky v bezpečném stavu a nahuštěny na správný tlak. Zařízení musí být vybaveno prostředky pro tuto kontrolu.

(7) Břemena nesmí být zvedána nad osobami a místy pro přecházení osob, ledaže přenos břemen nelze zabezpečit jinak.

(8) Zvedacím zařízením se nesmí zvedat osoby, pokud není určeno nebo zvlášť upraveno a vybaveno pro zvedání osob nebo pokud se nejedná o záchranu v případě ohrožení života.

§ 78

Použití signálů a jiných pokynů

(1) Má-li obsluha zvedacího zařízení zakrytý výhled na celou trasu přepravovaného břemene, musí být přijata vhodná opatření, aby se zabránilo možnému nebezpečí. Takovým opatřením je zejména použití osoby určené k dávání směrových pokynů během pohybu břemene obsluze ruční signalizací, rádiem nebo jiným způsobem (dále jen „signalista“).

(2) Signalista musí mít nezakrytý výhled na trasu břemene, která není viditelná obsluze. V případě potřeby se zaměstná druhý signalista, který dává pokyny prvnímu signalistovi.

(3) Každý signalista musí být na místě, které je bezpečné a dobře viditelné osobě, která obsluhuje překládací zařízení, pokud není ustaven spolehlivý způsob spojení.

(4) Každý signalista musí být řádně instruován a musí používat předem dohodnuté jasné signály, srozumitelné všem osobám zúčastněným na práci.

(5) Ruční signalizace pro práci se zvedacím zařízením je uvedena [v příloze č. 3 k této vyhlášce](#)

§ 79

(1) Všechna břemena musí být náležitě převázána a připevněna k závěsnému zařízení. Závěsné zařízení musí být náležitě připevněno ke zvedacímu zařízení.

(2) Použití zvedacího zařízení k vytahování břemene jinak než svislým směrem lze pouze výjimečně, je-li úhel od svislice malý, je zajištěna velká rezerva mezi vahou břemene a povoleným bezpečným pracovním zatížením zařízení a je dodržena patřičná opatrnost. V ostatních případech se musí použít vrátky. Spřažené výložníky se pro takovou práci nesmí použít.

(3) Zvedání dvěma nebo více zvedacími zařízeními současně lze provádět pouze v nevyhnutelných případech, je-li náležitě řízeno pod dohledem odpovědného důstojníka a po pečlivém naplánování operace.

(4) Zvedací zařízení nesmí být používáno způsobem, který by je vystavil riziku převrácení.

(5) Lana, řetězy a popruhy nesmí být spojovány uzly.

(6) Splet oka nebo smyčky na jakémkoliv ocelovém lanu musí mít nejméně tři záplety z plných pramenů a dva záplety z pramenů, které jsou odřezány na poloviční sílu. Prameny musí být za všech okolností provlékány proti směru vinutí lana. Jiný druh zápletu se smí použít, pouze pokud bude stejně účinný.

(7) Části zvedacího nebo závěsného zařízení, pokud nejsou náležitě obaleny, nesmí přecházet přes hrany, které mohou způsobit jeho poškození.

(8) Jestliže je určitý druh břemen obvykle zvedán pomocí speciálního závěsného zařízení, nesmí se toto zařízení nahradit jiným, pokud není stejně bezpečné.

(9) Způsob použití lan z umělých nebo přírodních vláken, magnetických a vakuových závěsných zařízení nebo jiného zařízení musí přihlížet ke konkrétním omezením zařízení a druhu zvedaného břemene.

(10) Ocelová lana musí být pravidelně kontrolována a konzervována vhodným mazadlem. Mazadlo musí být pečlivě aplikováno tak, aby se zamezilo vnitřní i vnější korozi a vysušení lana.

§ 80

(1) Zvedací práce musí být přerušeny, jestliže povětrnostní podmínky činí jejich pokračování nebezpečným.

(2) Před pokusem vyprostit vybavení nacházející se pod nákladem musí být vyvinuto veškeré úsilí k bezpečnému odsunutí nákladu. Musí být učiněna opatření zabráňující náhlému nebo neočekávanému vyproštění. Každý, kdo se takové operace neúčastní, musí být v bezpečné vzdálenosti a na chráněném místě.

(3) Zátěž větší než povolené bezpečné pracovní zatížení smí být zvedána pouze za účelem testování zařízení oprávněnou osobou.

(4) V případě volně zavěšeného jednokroužkového bloku se pracovní zatížení působící na lano považuje za poloviční proti váze břemene na bloku.

§ 81

Lana a vrátky

(1) Ocelová zvedací lana (runnery) nebo topenanty musí mít na bubnech vrátek konce připevněné svorkami nebo třmeny. Zvedací lana nebo topenanty musí být dostatečně dlouhé, aby na bubnu zůstaly vždy nejméně tři smyčky lana.

(2) Na bubnech nesmí být uvolněné smyčky.

(3) Jestliže se na vrátek přidává lano z dalšího zařízení nebo je z něho snímáno, musí být nejdříve uvolněna zátěž vrátku a spojka musí být zajištěna v takové poloze, aby po spuštění vrátku byla vždy v záběru.

(4) Parní vrátky musí být udržovány tak, aby obsluha nemohla být opálena únikem horké vody nebo páry.

(5) Před spuštěním parního vrátku musí být z válců a parního potrubí vypuštěna voda otevřením příslušných odvodňovacích ventilů. Uzavírací ventil mezi vrátkem a palubní magistrálou musí být volně dostupný. Musí být přijata opatření, aby pára nezakrývala výhled na kteroukoliv část pracovního prostoru.

§ 82

Jeřáby

(1) Lodní jeřáby musí být udržovány v souladu s instrukcemi výrobce. Musí být zajištěna dostupnost těchto technických informací:

1. délka, rozměr a SWL lan,
2. SWL další výstroje,
3. omezení úhlu ramene,
4. instrukce výrobce pro výměnu lan, zvedací hydrauliku a další údržbu.

(2) Pojízdne jeřáby s vlastním pohonem musí být vybaveny účinnou brzdou, která zablokuje pojezd.

(3) Kola pojízdných jeřábů musí být opatřena bezpečnostními kryty bránící přejetí nohy člověka a shrnující z kolejí volné předměty.

(4) Před začátkem práce po přesouvání pojízdného jeřábu musí být opět nasazeny všechny upevňovací šrouby nebo svěrky.

(5) Jeřáb musí být vybaven vhodným prostředkem pro vstup do kabiny.

§ 83

Práce s výložníky

(1) Lodní výložníky musí být vždy řádně vystrojeny a na lodi musí být k dispozici dokumentace obsahující následující informace:

- a) umístění a rozměry palubních ok,
- b) polohy výložníku nad jícnem i za bokem lodě,
- c) maximální dovolená výška nákladového háku nad jícnem,
- d) maximální úhel mezi zvedacími nákladovými lany,
- e) umístění, rozměry a SWL bloků,
- f) délka, rozměr a SWL zvedacích nákladových lan, zvedacích lan výložníků, gájí a profendrů,
- g) SWL třmenů,
- h) ustavení výložníků, které umožňuje maximálně využít jejich SWL,
- i) optimální rozmístění gájí a profendrů odolávajících maximálnímu zatížení podle písmene h),
- j) kombinovaný zátěžový diagram udávající síly při zátěži jedna tuna nebo rovné SWL,
- k) pokyny pro údržbu výložníkové výstroje.

(2) U všech výložníků musí být nákladová lana vedena tak, aby zamezila ohrožení bezpečnosti procházejících osob při uvolnění lan. Jestliže jsou součástí vedení rolny, musí se

volně protáčet. Před zvedáním nebo spouštěním výložníku musí být upozorněny všechny osoby v blízkosti, aby se nedostaly do smyček nebo mezi uvolněné části ocelových nebo jiných lan. Všechna potřebná ocelová lana musí být rozvinuta.

(3) Při zvedání, spouštění nebo přestavování výložníku musí být tahový konec zvedacího lana výložníku náležitě připevněn k bubnu vrátku.

(4) Osoba obsluhující vrátek musí výložník zvedat nebo spouštět rychlostí odpovídající možnosti bezpečné manipulace s gáji.

(5) Před zvedáním, spouštěním nebo přestavováním výložníku se zvedacím kladkostrojem výložníku musí být tahová část lana bezpečně rozvinuta po celé délce. Za členem posádky loď obsluhujícím lano na bubnu vrátku musí být další osoba, která mu asistuje při práci s lanem a jeho uvazováním. Kde je zvedací lano výložníku na topenantovém navijáku, obsluhuje se zvedací lano, které vede z rozdělovacího srdce, stejným způsobem.

(6) K zajištění výložníku v konečné poloze se musí lano topenantového kladkostroje uvázat na pacholata nejdříve třemi plnými oky následovanými čtyřmi "osmičkami" a celý úvaz se musí převázat neocelovým lanem tak, aby nemohly smyčky ocelového lana v důsledku přirozené pružnosti z pacholat seskakovat.

(7) Při spouštění výložníku musí být určen člen posádky loď na zvedání a přidržování západky na topenantovém navijáku připravený ji v případě potřeby ihned uvolnit; před uvolněním zvedacího lana musí být západka plně v záběru. Člen posádky loď pověřený touto prací nesmí být zaměstnán žádným dalším úkolem. Za žádných okolností se nesmí západka zaklínovat nebo uvázat.

(8) Výložník, který má topenantový vrátek, se nesmí dotáhnout úplně ke stožáru nebo jinému dorazu natolik, aby následné přizvednutí k uvolnění západky před spouštěním vyžadovalo zvláštní úsilí nebo nadměrné namáhání topenantového zařízení.

(9) Spodní kladka na stožáru musí být dodatečně zajištěna řetězem nebo ocelovým lankem tak, aby se pod zatížením srovnala do správné pracovní polohy, avšak aby po odstranění zátěže volně nevisela.

(10) Pokud jsou na výložníku prováděny opravy nebo změny na výstroji, musí být výložník spuštěn na palubu nebo na opěrnou stojinu a řádně zajištěn.

(11) V případě, že těžké břemeno musí být zataženo pod palubu lodními vrátky, musí být zvedací lano vedeno přímo z dolní kladky na stožáru, aby se zabránilo přetížení výložníku a jeho výstroje. Při manipulaci s těžkým břemenem je třeba použít otevírací blok a pomocné ocelové lano, kterým se zajistí přímý směr tahu zvedacího lana výložníku a navádění břemene žádoucím směrem mimo překážky.

§ 84

Speciální typy výložníků

Provozní pokyny se vztahují pouze ke konvenčním typům výložníků. U speciálních typů výložníků (např. zn. "Hallen" nebo "Stulkense") se musí postupovat podle instrukcí výrobce.

§ 85

Práce se spřaženými výložníky

(1) K vyloučení nadměrného pnutí musí být při práci se spřaženými výložníky učiněna následující opatření:

1. úhel mezi spojenými zvedacími lany nesmí překročit 120 st.,
2. popruhy musí být co nejkratší, aby břemeno přešlo čistě nad zábradlím bez překročení úhlu 120 st. mezi zvedacími lany,
3. výložníky musí být zvednuty co nejvýše, jak to jenom bude možné pro bezpečnou práci,
4. výstroj výložníků nesmí být větší, než je předepsáno instrukcemi o použití.

(2) Dále se musí brát zřetel na vzrůst zatížení výložníků, lan a příslušenství při zvětšování úhlů mezi zvedacími lany, který probíhá následovně:

- při úhlu 60 st. bude pnutí v každém zvedacím lanu lehce nad polovinou zátěže,
při úhlu 90 st. bude pnutí přibližně tři čtvrtiny zátěže,
při úhlu 120 st. bude pnutí rovné zátěži,
při úhlu 175 st. bude pnutí přibližně dvanáctinásobek zátěže.

(3) Obsluha vrátků musí navíjet a povolovat postupně a plynule, aby se zabránilo nebezpečnému pnutí v zařízení.

(4) Při práci se spřaženými výložníky musí být podél vnější gáje každého výložníku přiměřeně pevný profendr. Profendr musí být veden od konce výložníku pokud možno rovnoběžně s příslušnou gájí, jestliže to umožní rozmístění úchytných bodů. Každá gáje musí být upevněna odděleně na vhodném úchyty na palubě nebo jinde.

(5) Je nutné nevytvářet malé úhly mezi výložníkem a vnější gájí a vnější gájí od svislice. Mezi výložníkem nad palubou lodě a jeho gájí a profendrem musí být úhel co možná nejblíže k 90 st.

§ 86

Kontrola stavu překládacího zařízení

(1) Jestliže je měněn blok na horním konci výložníku (nákladový blok) nebo jeho třmen, je třeba se ujistit, že nový blok je správného typu, velikosti a jeho SWL odpovídá danému účelu.

(2) Všechny třmeny musí mít čepy spolehlivě zajištěné nebo přivázané drátem.

(3) Po skončení práce je nutné provést kontrolu, zda všechny poškozené čepy v blocích byly vyměněny a zajištěny.

(4) Po skončení kontroly zařízení je třeba všechna pracovní místa očistit od oleje a mazadel.

§ 87

Vysokozdvizné vozíky a jiná mechanicky ovládaná zařízení

(1) Vysokozdvizné vozíky smí být pro zvedání a přepravu obsluhovány pouze

způsobitou osobou a pouze tehdy, jestliže je loď na klidné vodě. Nikdy nesmí být používány během plavby.

(2) Zařízení poháněná spalovacím motorem nesmí být používána v uzavřených prostorech, pokud tyto prostory nejsou přiměřeně ventilovány. Motor se nesmí nechávat spuštěný, pokud stroj není používán k zvedání nebo přepravě.

(3) Jestliže vysokozdvížné vozíky nejsou v přístavu používány nebo jsou momentálně bez obsluhy, musí být ponechány zabržděné rovnoběžně s podélnou osou lodě, se zamknutými ovládacími prvky a tam, kde je to proveditelné, s vidlicemi skloněnými dopředu a spuštěnými k palubě v místech, kde nejsou přechody pro osoby. Jestliže jsou vozíky na svahu, musí mít kola podložena klíny. Jestliže nebudou vozíky delší dobu používány a vždy během plavby, musí být řádně upevněny, aby se nemohly pohnout.

(4) Nikdy nesmí být manipulováno s těžkým břemenem současně dvěma vozíky. Vozík se nesmí používat k manipulaci s břemenem, jehož hmotnost přesahuje vyznačenou nosnost, nebo k přepravě špatně upevněných nebo nezajištěných břemen.

(5) Na vozíku se nesmí přepravovat žádná osoba mimo řidiče, pokud k tomu není vozík přizpůsoben.

(6) Žádná část těla osoby obsluhující vysokozdvížný vozík nesmí přecházet za obrys vozíku nebo přepravovaného břemene.

(7) Palivové kontejnery nesmí být zvedány bezprostředně vidlicemi vysokozdvížného vozíku. Palivové kontejnery je dovoleno zvedat pouze vysokozdvížným vozíkem vybaveným vhodným zařízením zamezujícím pohybu zvedané nádrže a při zvýšené pozornosti.

§ 88

Závady

Jakákoliv závada zjištěná na zvedacím zařízení, včetně zařízení poskytovaného ze břehu, musí být okamžitě nahlášena odpovědné osobě, která musí přijmout opatření přiměřená okolnostem.

Hlava II

Práce s kryty nákladových prostorů

§ 93

Kryty nákladových prostorů

(1) Všechny kryty nákladových prostorů použité na lodi musí být dobré konstrukce a ze zdravého materiálu, pevnosti přiměřené svému účelu, bez skrytých závad a náležitě udržované.

(2) Nesmí být používány kryty nákladových prostorů, pokud nemohou být bez ohrožení kterékoliv osoby otevřeny a zavřeny ručně nebo mechanicky.

(3) Jícen nesmí být používán, dokud nejsou kryty úplně otevřeny nebo dokud nejsou náležitě zajištěny.

(4) S výjimkou situace nebezpečí ohrožení zdraví nebo bezpečnosti nesmí nikdo manipulovat s kryty nákladových prostorů s vlastním pohonem bez pověření odpovědným důstojníkem palubní strážní služby.

§ 94

Údržba a užívání krytů nákladových prostorů

(1) Během plavby musí být kryty nákladových prostorů pravidelně kontrolovány z hlediska jejich zajištění.

(2) Všechny kryty nákladových prostorů musí být řádně udržovány, přičemž vadné nebo poškozené kryty musí být vyměněny nebo opraveny bez zbytečného odkladu. Vadné nebo poškozené kryty se nesmí používat. Všechny kryty a palubníky se smí používat pouze tehdy, jestliže dobře zapadají a přesahují své koncové opory s přiměřeným, nikoli však nadměrným, přesahem.

(3) Všechny kryty nákladových prostorů na horní palubě musí být udržovány tak, aby v zavřené poloze byly vodotěsné. Musí se s nimi manipulovat opatrně a po celou dobu, kdy jsou jícny otevřené, musí být prostor jícnu i okolí přiměřeně osvětlen.

(4) Kde je pro otevírání použito zvedací zařízení, musí být připevněné ke krytům na bezpečných místech a takovým způsobem, aby obsluhující osoba nebyla ohrožena pádem nebo zachycením.

(5) Na žádnou sekci krytů se nesmí pokládat náklad anebo na ní provádět práce, dokud není náležitě zajištěna a není zabezpečeno, že zátěž unese.

(6) Každý člen posádky loď, který obsluhuje kryty nákladových prostorů, musí být náležitě seznámen se způsobem manipulace s nimi a jejich ovládáním. Všechny fáze otevírání nebo zavírání krytů se musí uskutečnit pod dohledem důstojníka nebo zkušené osoby.

(7) Žádný kryt nesmí být položen opačně, než udává instrukce pro jeho umístění.

(8) Kryty nákladových prostorů nesmí být používány k jiným účelům.

§ 95

Mechanické kryty nákladových prostorů

(1) Musí být dodržovány příslušné instrukce výrobce týkající se bezpečné manipulace, prohlídek, údržby a oprav konkrétního typu krytů nákladových prostorů.

(2) Během práce s kryty se musí zdržovat všechny osoby dále od krytů a mimo prostor, kde se kryty ukládají. Z takového prostoru musí být odstraněny předměty, které by mohly krytům nebo manipulaci s nimi překážet.

(3) Při manipulaci s mechanickými kryty nákladových prostorů musí být brán zřetel na podélný náklon loď. Zajišťovací čepy nebo zajišťovací lana rolovacích krytů se nesmí

odstranit, dokud není upevněno kontrolní lano, aby nedošlo k předčasnému rozběhnutí nebo navíjení krytů, jestliže není pojezdová dráha vodorovná.

(4) Kolečka krytů musí být namazaná a bez nečistot a pojezdové dráhy a drenážní žlábků na jícnech udržovány v čistotě. Gumové těsnění musí být řádně připevněné a v takovém stavu, aby zajistilo vodotěsnost.

(5) Všechna zajišťovací a dotahovací zařízení musí být na moři při zavřených nákladových prostorech na svých místech. Zajišťovací klíny musí být namazány. Vrchní i boční klíny a další zajišťovací zařízení musí být na moři pravidelně kontrolovány.

(6) Kryty nákladových prostorů musí být ihned po otevření nebo zavření řádně zajištěny. V otevřené poloze musí být upevněny zajišťovacími řetězy nebo jiným vhodným prostředkem. Nikdo se nesmí nacházet na krytu, který není řádně upevněn.

§ 96

Nemechanické kryty nákladových prostorů a palubníky

(1) Každý nemechanicky uzavíratelný jícen musí být vybaven příslušným počtem náležitě připravených palubníků, krytů a pontonů nebo desek s označením správného umístění při zavírání a přiměřeným počtem odpovídajících krycích plachet, vrchních zajišťovacích ocelových lišt, bočních klínů a bočních zajišťovacích ocelových lišt tak, aby jícen byl bezpečně a vodotěsně uzavřen za každého počasí.

(2) Pokud nemají jícny výšku nejméně 760 mm, musí být vždy, kdy neprobíhají překládací operace, bezpečně uzavřeny nebo ohrazeny do výšky 1 metru.

(3) Kryty pro manuální uzavírání musí být takové, aby s nimi mohli snadno manipulovat dva lidé. Takové kryty musí mít přiměřenou odolnost a pevnost a musí být opatřeny držadly. Desky dřevěných krytů musí být na obou koncích zpevněny ocelovým kováním.

(4) S krycími deskami, palubníky, pontony a plachtami musí být odborně manipulováno a musí být vhodně umístěny, poskládány a upevněny tak, aby neohrožily nebo nepřekážely běžnému provozu lodě. Jedna osoba se nesmí bez pomoci pokoušet manipulovat s kryty jícnu, pokud nejsou přizpůsobeny pro obsluhu jedním člověkem. Krycí desky se musí odstraňovat od středu ke krajům a dávat zpět od krajů ke středu. Při natahování plachty musí jít člen posádky popředu, aby stále viděl na cestu.

(5) Pokud se pro vytahování krytů, palubníků nebo pontonů používá výložník nebo jeřáb, musí být vždy umístěn přímo nad nimi, aby se snížila možnost zhroutnutí nebo otočení po uvolnění.

(6) Pro zvedání palubníků, pontonů a krycích desek musí být používáno vhodné závěsné zařízení přiměřené pevnosti. Popruhy musí mít přiměřenou délku a musí být zajištěny proti náhodnému vyvléknutí během použití. Musí být opatřeny ovládacími lankami. Úhel mezi popruhy v místě závěsu nesmí překročit 120 st. Vrátek nebo jeřáb musí být obsluhován způsobilou osobou pod vedením důstojníka strážní služby nebo zkušené osoby.

(7) Palubníky a kryty, které zůstávají na místě při částečně otevřeném jícnu, musí být

zajištěny, přivázány, přišroubovány nebo jinak vhodně zabezpečeny proti náhodnému uvolnění.

(8) Kryty a palubníky nesmí být vyjímány nebo usazovány zpět, dokud nebylo prověřeno, že nikdo není v nákladovém prostoru nebo pod jícnem. Před vyjmutím palubníku je nutné prověřit, zda byly vyjmuty všechny čepy nebo jiná zajišťovací zařízení.

(9) Přecházet po palubníku je zakázáno.

(10) Kryty se nesmí používat pro stavbu pracovních plošin nebo lešení a nesmí se na ně pokládat břemena, která by je mohla poškodit.

§ 97

Poklopy průlezů

(1) Poklopy průlezů musí být konstruovány z oceli nebo podobného materiálu a s tak uspořádanými čepy, že poklopy lze snadno a bezpečně otevírat a zavírat. Poklopy na horní palubě musí mít vodotěsná gumová těsnění a být opatřeny přiměřenými úchyty, bočními klíny nebo jiným zařízením pro dotažení k těsnění.

(2) Když nejsou poklopy zajištěny, musí být snadno otevíratelné shora, a kde to lze provést, i zdola.

(3) Poklopy musí být opatřeny držadlem, pomocí kterého je lze snadno otevřít rukou bez vynaložení úsilí a ohrožení pracovníka.

(4) Těžké nebo špatně přístupné poklopy musí být opatřeny protiváhou, aby je snadno mohla otevřít jedna nebo dvě osoby. Kde nelze kvůli nedostupnosti instalovat protiváhu, musí být poklop vybaven kladkostrojem a úchytem pro něj nebo šroubem s okem na vhodném místě tak, aby poklop mohl být snadno otevřen a zavřen bez zvláštního úsilí a ohrožení pracovníka.

(5) Otevřený poklop musí být snadno a bezpečně zastavitelný proti pohybu a náhodnému zavření. Musí být opatřen ocelovými háky nebo jiným vhodným prostředkem.

Hlava III

Práce v nákladových prostorech

§ 98

Vstup do nákladových prostor

(1) Nákladové prostory musí být vždy před vstupem osob dobře odvětrány. Jestliže je nutné vstoupit do nákladového prostoru nebo jiného uzavřeného prostoru s nákladem, musí být dodržena všechna pravidla pro vstup do uzavřených nebo jinak nebezpečných prostor.

(2) Při vstupu do nákladových prostorů se musí přednostně použít instalovaných žebříků. V ostatních případech musí být použity pevné přenosné žebříky. Jestliže je to nutné, musí být připraven a použit bezpečnostní postroj a bezpečnostní lanko.

(3) Je-li nezbytné vynést zraněnou osobu z nákladového prostoru, je vhodné použít

následující vybavení:

1. ručně ovládaný jeřábek upevněný nad vstupním otvorem,
2. klec nebo nosítka s manipulačním lankem upevněným na spodním konci.

(4) I částečně otevřený jícen musí zajistit dostatek prostoru pro jakýkoliv náklad, který se bude zvedat nebo spouštět.

§ 99

Osvětlení v nákladových prostorech

(1) Prostory, v nichž se bude pracovat, musí být přiměřeně osvětleny. Je třeba se vyhnout možnosti oslnění nebo přílišným kontrastům.

(2) Je zakázáno používat svítidly bez krytů.

(3) Přenosné svítidly se nesmí spouštět nebo zavěšovat za kabely. Kabely přenosných svítidel musí procházet mimo náklad a pohybující se zařízení.

(4) Přenosné svítidly musí být řádně zajištěné proti náhodné samovolné změně polohy.

(5) Světla se nesmí vypínat nebo odstraňovat, dokud není zjištěno, že všechny osoby nákladový prostor opustily.

§ 100

Hrazení

(1) Před započítím práce v nákladových prostorech musí být všechny otvory, které by mohly být příčinou úrazu, zakryty nebo ohrazeny.

(2) Ochranná zábradlí musí být v řádném stavu, pevná a se zajištěnými stojinami.

(3) Částečně otevřené neohrazené jícny se nesmí překrývat plachtou.

§ 101

Všeobecná opatření

(1) Má-li se provádět práce v blízkosti nákladu naskládaného do výšky, musí být náklad zajištěn proti pádu.

(2) Jestliže se práce provádí na nákladu naskládaném do výšky nebo v místech, kde hrozí nebezpečí pádu, musí být natažena bezpečnostní síť. Síť nesmí být připevněna ke krytům jícnu.

ČÁST TŘINÁCTÁ

PODMÍNKY BEZPEČNÉHO STAVU LODI, JEJÍHO ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ A PRACOVNÍ POSTUPY Z HLEDISKA BEZPEČNÉHO VYKONÁVÁNÍ PRACÍ VE STROJNÍCH PROSTORECH

§ 102

(1) Ve strojních prostorech je nutné udržovat čistotu a předcházet úniku paliva nebo

oleje.

(2) Hořlavý materiál musí být odstraňován z rizikových míst.

(3) Na skladování použitého bavlněného odpadu, čisticích hadrů a podobných materiálů musí být zřízeny kovové kontejnery. Obsah těchto kontejnerů musí být nejméně každý druhý den bezpečně zlikvidován.

(4) V kotelnách nebo strojovnách nesmí být skladován hořlavé materiály a látky.

(5) Elektrická vedení musí být bezpečně udržována, musí být čistá a suchá. Jmenovitý proud pro vedení a pojistky nesmí být překračován.

(6) Každé nebezpečné místo ve strojovně musí být bezpečně zakryto nebo jinak zajištěno.

(7) Všechna parní a výfuková potrubí včetně jejich příslušenství, která svým umístěním a teplotou mohou představovat nebezpečí, musí být přiměřeně izolována nebo zakryta. Izolace horkých povrchů musí být udržována v náležitém stavu, zvláště v blízkosti palivových a olejových systémů.

(8) Může-li hluk ve strojovně přehlušit akustickou signalizaci, musí být, kde je to možné, instalována světelná signalizace vhodné intenzity k upoutání pozornosti a pro informaci, že byla zapnuta akustická signalizace. Přednostně by to mělo být světlo nebo světla s otáčivým reflektorem.

(9) Zdroj jakékoliv palivové nebo olejové lekáže musí být neprodleně zjištěn a odstraněn.

(10) Hromadění zněčištěného oleje ve stokách nebo pod podlahou strojovny musí být zabráněno. Veškerý únik paliva a mazacích nebo hydraulických olejů musí být při nejbližší příležitosti zlikvidován v souladu s ustanoveními mezinárodní úmluvy MARPOL. Na všech místech, kde je to proveditelné, musí být stoky a stropy tanků dvojitého dna v blízkosti tlakových olejových a palivových potrubí natřeny barvou světlého odstínu a dobře osvětleny tak, aby lekáž mohla být snadno objevena.

(11) Aby se předešlo přeteku, vyžaduje se zvýšená opatrnost při plnění usazovacích nebo jiných palivových nebo olejových tanků, zvláště ve strojovnách, kde jsou přímo pod těmito tanky výfuková potrubí nebo jiné horké povrchy.

(12) Při plnění tanků, které mají sondy ve strojovně, je třeba věnovat zvláštní pozornost tomu, aby byly zavřeny veškeré uzávěry s protizávažím. Uzávěr s protizávažím na sondě tanku paliva nebo mazacího oleje či na stavoznaku tanku paliva mazacího nebo hydraulického oleje nesmí být nikdy zajištěn v otevřené poloze.

(13) Stoky strojovny musí být stále udržovány v čistotě a bez odpadků, aby nedošlo k ucpání kalových studánek a stoky mohly být snadno a rychle vyčerpány.

(14) Dálkové ovládání sloužící k zastavení strojů nebo čerpadel a ovládání rychlouzavíracích ventilů na usazovacím tanku pro případ požáru musí být pravidelně

testovány, aby byla zajištěna jejich stálá uspokojivá funkčnost.

(15) Čistící roztoky se musí vždy používat v souladu s instrukcemi výrobce a v dobře větraných prostorech.

(16) Těžké náhradní díly a jiné části strojního vybavení musí být upevněny tak, aby nemohlo dojít k jejich posunu ani za zhoršených plavebních podmínek.

§ 103 Kotle

(1) Na každém kotli musí být vyvěšeny provozní instrukce. V kotelně musí být vyvěšeny informace dodávané výrobcem hořákového zařízení.

(2) Při zapalování kotle musí být dodrženy tyto zásady:

1. palivo musí mít správnou teplotu podle použitého druhu,
2. z topeniště musí být proudem vzduchu odstraněny všechny výpary,
3. vždy se musí použít speciální zapalovací pochodeň, pokud v témže topeništi již nehoří druhý hořák; jiný způsob zapalování není dovolen,
4. obsluha musí stát z boku, vsunout zapálenou pochodeň a otevřít přívod paliva; ze zapalovací pochodně nesmí odkapávat palivo,
5. jestliže palivo okamžitě nevzplane, musí být uzavřen jeho přívod a topeniště musí být 2 až 3 minuty odvětráváno proudem vzduchu. Během této doby musí být vyjmut hořák a zkontrolován rozprašovač a koncovka, jestli jsou v pořádku,
6. zhasne-li zapálený hořák, musí být zavřen přívod paliva.

(3) Únikové cesty od předních částí kotlů a míst možného požáru musí být udržovány volné.

(4) Kryt skla stavoznaku musí být vždy na svém místě, je-li sklo pod tlakem. Musí-li se kryt nebo sklo vyměnit nebo opravit, musí být před sejmutím krytu stavoznak odpojen a jeho obsah vypuštěn.

§ 104 Strojovny s bezobslužným provozem

(1) Člen posádky loď nesmí vstupovat nebo zůstat ve strojovně během bezobslužného provozu sám, pokud k tomu nemá svolení anebo příkaz službu konajícího strojního důstojníka. Před vstupem do prostoru strojovny, v pravidelných intervalech po dobu pobytu ve strojovně a po jejím opuštění musí telefonicky nebo jiným jasně dohodnutým způsobem informovat službu konajícího palubního důstojníka. Obdobné zásady platí rovněž pro službu konajícího strojního důstojníka. Člen posádky loď může dostat příkaz ke vstupu do neobsluhované strojovny jenom od službu konajícího strojního důstojníka a smí tam být poslán jenom k provedení konkrétního úkolu, u něhož lze předpokládat, že bude skončen v poměrně krátkém čase. Odchod musí nahlásit službu konajícímu strojnímu důstojníkovi.

(2) Upozornění na bezpečnostní opatření, která je třeba dodržovat osobou pracující v neobsluhované strojovně, musí být vyvěšena u všech vchodů do strojovny. Upozornění musí obsahovat informaci, že v neobsluhované strojovně je pravděpodobnost automatických startů jednotlivých strojních zařízení.

(3) Strojovna s bezobslužným provozem musí být neustále přiměřeně osvětlena.

(4) Je-li strojovna s bezobslužným provozem pod kontrolou z můstku, musí být na můstek vždy ohlášeno, když strojní posádka hodlá převzít kontrolu ovládání a naopak.

§ 105

Chladírenské zařízení

(1) Na každé lodi musí být dostupné informace o provozu chladírenského zařízení, o dodržování bezpečnosti při provozu chladírenského zařízení, o vlastnostech konkrétního chladicího média a o opatření pro bezpečnou manipulaci s ním.

(2) Nikdo nesmí vstupovat do prostorů chladírenských zařízení bez předchozího oznámení odpovědnému důstojníkovi.

(3) Prostor nebo podlaží, v němž je chladírenské zařízení, musí být přiměřeně větrán a osvětlen. Kde přirozená ventilace nepostačuje, musí být zřízena nucená ventilace uspořádaná tak, že stroje jsou mezi přívodem a výstupem vzduchu a že vzduch je odváděn jak od stropu, tak i od podlahy místnosti. Prostory pro chladírenská zařízení umístěné mezi obytnými prostory pro posádku musí být odvětrány do venkovního prostoru nejméně dvěma ventilátory, z nichž jeden musí zajišťovat výtažnou ventilaci se sáním umístěným u podlahy prostoru.

(4) Tlačné a výtažné ventilátory v prostorech s chladírenským zařízením musí být stále zapnuty. Sání i výtlak musí být volné. Je-li pochybnost o účinnosti ventilace, musí být použit přenosný ventilátor nebo jiný vhodný prostředek k napomáhání odstraňování toxických plynů z těsné blízkosti zařízení.

(5) Je-li zjištěno nebo vznikne-li podezření, že chladicí médium uniklo do kteréhokoliv prostoru, nesmí být činěny pokusy o vstup do tohoto prostoru, dokud nebyl o situaci informován odpovědný důstojník. Je-li potřeba do tohoto prostoru vstoupit, musí být co možná nejvíce odvětrán a vstupující osoba musí mít schválený dýchací přístroj. Pracovník musí být zvenku sledován osobou rovněž vybavenou dýchacím přístrojem.

§ 106

Hydraulické a pneumatické nářadí a zařízení

(1) Osoba používající hydraulické nebo pneumatické nářadí či zařízení musí být dobře obeznámena se správnými pracovními postupy a zásadami bezpečné obsluhy. Stále musí dodržovat provozní instrukce.

(2) Obsluha se musí ujistit, že tlak v systému indikovaný manometrem je na doporučené hodnotě.

(3) Zařízení vadné nebo nesprávně nastavené nesmí být použito, dokud nebude správně seřízeno nebo opraveno. Opravy zařízení nebo seřizování tlaku na bezpečnostním vybavení smí provádět pouze způsobilá osoba.

(4) Před aktivací hydraulického systému a po skončení práce je třeba provést doporučené kontroly, zda v potrubí nejsou vzduchové kapsy nebo kolísavý tlak a neexistují

vnější lekáže.

(5) K doplňování hydraulického systému se smí používat jenom předepsaný druh hydraulické kapaliny.

(6) Jakékoliv potřísnění hydraulickou kapalinou musí být ihned odstraněno.

(7) Používá-li se příslušenství s ohebnými hadicemi, nanáší se přes spoj hadice s nářadím proužek světlé barvy, který umožní zjistit vzájemný posun hadice proti nářadí dříve, než dojde k závadě.

(8) Před rozpojením vedení, vyjmutím zátek, ventilů nebo jiných součástí se musí obsluha přesvědčit, že v potrubí není tlak.

§ 107 Hydraulické zvedáky

Zvedák musí být před použitím prohlédnut, není-li poškozen a zda je množství oleje v nádrži nad doporučeným minimem.

§ 108 Opravy a údržba ve strojně

(1) Před započítím opravářské nebo údržbářské práce je třeba učinit všechna opatření pro zajištění bezpečnosti přítomných osob.

(2) Jakákoliv údržbářská nebo opravářská práce, při níž bude přerušena dodávka vody do požární magistraly, nesmí začít bez svolení velitele lodě a 1. strojního důstojníka.

(3) Bez povolení 1. strojního důstojníka nesmí být odpojen žádný výstražný systém.

(4) Před započítím oprav nebo údržby na stroji musí být učiněna opatření, která zabrání jeho protočení nebo startu dálkovým ovládáním nebo automatikou.

(5) Stroje s elektrickým pohonem musí být odpojeny od rozvodné sítě.

(6) Stroje s parním pohonem musí mít ventily pro přívod i výstup páry bezpečně uzavřené a tam, kde je to možné, zamčené nebo zablokované nebo zajištěné jinými prostředky, z nichž zřetelně vyplývá, že ventil nesmí být otevřen.

(7) Při práci s horkou vodou pod tlakem musí být přijata stejná opatření jako pro práci na strojích s parním pohonem nebo na parním potrubí.

(8) Při provádění oprav a údržby musí být přímo na stroji nebo v jeho blízkosti vyvěšeno upozornění, že se dotyčné zařízení nesmí používat.

(9) Mají-li se snímat ventily nebo víka filtrů v tlakovém systému, daná část systému musí být odpojena uzavřením příslušných ventilů. Odvodňovací kohouty musí být otevřeny, aby nebyl v systému tlak.

(10) Praskají-li spoje potrubí, armatury atd., nesmí se demontovat, dokud není jistota,

že zařízení není pod tlakem.

(11) Před puštěním páry do parního potrubí musí být otevřena všechna odvodnění. Parní ventil musí být jenom mírně pootevřen a odvodnění musí zůstat otevřeno, dokud není všechna voda vypuštěna.

(12) Práce na pohybujičím se stroji nebo v jeho blízkosti může být povolena jen v případě, že nehrozí žádné nebezpečí nebo když stroj nemůže být z jakéhokoliv důvodu zastaven. Osoba provádějící tuto práci musí mít přiléhavý oděv. Odpovědný důstojník musí posoudit, není-li během provádění práce vhodná přítomnost další asistující osoby z důvodu bezpečnosti.

(13) Demontované těžké části strojů musí být při plavbě pevně zajištěny proti pohybu. Jejich ostré hrany musí být podle možnosti zakryty.

(14) Přístup k požárnímu vybavení, únikovým cestám a vodotěsným dveřím musí vždy zůstat volný.

(15) Náhradní díly, nářadí a jiné vybavení se nesmí ponechávat volně položené, zvláště v blízkosti hydraulického mechanismu kormidelního stroje a rozvaděčů.

(16) Pro nastavení otvorů při zpětné montáži se musí používat zaplétací trny, ocelové tyčky apod., nikdy ne prsty.

(17) Jsou-li kvůli umožnění prohlídky sejmuty kryty nebo bezpečnostní zařízení, musí být ustaveny zpět ihned po skončení práce a před zkouškou stroje nebo zařízení.

(18) V prostoru, kde je olej, palivo nebo výpary, se pro osvětlení musí používat pouze bezpečnostní svítidla, která nemůže způsobit vznícení. Před začátkem práce se musí výpary co nejvíce rozptýlit ventilací.

§ 109

Zvedací zařízení

(1) Na všech částech zvedacího zařízení musí být označeno SWL, které nesmí být překročeno.

(2) Mají-li se stroje nebo jejich části zvedat pomocí šroubů s okem, musí být šrouby zkontrolovány, zda mají krčky, jestli je závit v dobrém stavu a šrouby jsou dotaženy natvrdo až po krček. Před nasazením šroubu musí být závitové otvory pro zvedací šrouby očištěny a zkontrolovány, nejsou-li v nich zbytky jakéhokoliv odpadu.

§ 110

Podlahové pláty a zábradlí

(1) Zvedací rukojeti musí být tam, kde jsou součástí plátů, použity pro jejich zvedání a usazování. Kde zvedací rukojeti nejsou, musí být plát nadzvednut vhodným nástrojem a před zvednutím vhodně podložen. Okraje se nikdy nesmí přizvedávat prsty.

(2) Kdykoliv jsou odstraněny podlahové pláty nebo zábradlí, musí být otvor účinně ohrazen nebo zakryt a přilehlý prostor musí být dobře osvětlen.

§ 111

Práce ve výškách

(1) Při práci mimo dosah stojící osoby musí být vždy použito lešení, pracovní plošina nebo žebřík.

(2) Je-li práce vykonávána nad úrovní nejnižší podlahy, musí být přijata opatření proti pádu těžkých předmětů. Na nářadí a demontované součástky se musí použít odkládací nádoba.

§ 112

Kotle

(1) Kotle smí být otevírány pouze pod dohledem strojního důstojníka. Před odstraněním krytu vstupního otvoru je nutné se ujistit, že v kotli není podtlak. I když je kvůli likvidaci podtlaku otevřen ventil, musí se vždy před sejmutím upínacích třmenů a vtlačení dveří nejdříve povolit matky vstupních dveří a uvolnit těsnění. Nejdříve se musí otvírat dveře horních vstupů. Při otvírání dveří musí všichni stát mimo směr případného proudění horkých výparů.

(2) Nikdo nesmí vlézt do kotle, topeniště nebo kouřového kanálu, dokud není zařízení dostatečně vychladlé.

(3) Před povolením vstupu do kotle, který je částí soustavy dvou nebo více kotlů, musí odpovědný strojní důstojník zajistit, aby

1. všechny vstupní otvory, jimiž může vniknout do kotle pára nebo voda z kterékoliv jiné části soustavy, byly odpojeny, odvodněny a otevřeny do okolního ovzduší, nebo
2. všechny ventily nebo kohouty ovládající průchod páry nebo vody byly uzavřeny a bezpečně zablokovány a bylo u nich vyvěšeno upozornění zakazující jejich otevření.

Výše uvedená opatření musí trvat po celou dobu pobytu osob v kotli.

(4) Každý kotel, topeniště nebo kouřový kanál musí být před vstupem osob dobře odvětrán a dále ventilován po celou dobu jejich pobytu uvnitř. Vně kotle musí být vždy pozorovatel po celou dobu, dokud jsou v kotli pracovníci.

(5) Pracovník, který čistí trubky nebo oklepává kotel, musí mít vhodný ochranný oděv a vybavení včetně ochranných brýlí, přilby a respirátoru.

(6) Před vstupem do kotle, který nebyl delší dobu používán nebo ve kterém byly použity chemikálie zabírající korozi, musí být dbáno zvýšené opatrnosti. V ovzduší může být nedostatek kyslíku, proto se před povolením vstupu osoby musí provést příslušné testy.

§ 113

Pomocné motory a zařízení

(1) Před započítím práce na generátoru nebo pomocném motoru musí být stroj zastaven a startovací ventil nebo odpovídající zařízení zajištěno tak, aby nemohlo být spuštěno. Musí být vyvěšeno upozornění zakazující start nebo protáčení stroje. Aby se předešlo nebezpečí rozběhu nebo zasažení osoby elektrickým proudem, musí být stroj před

začátkem práce elektricky odpojen od rozvaděče nebo startéru. Jistič musí být vypnut a na rozvaděči musí být vyvěšeno upozornění zakazující sepnutí jističe. Kde to lze provést, musí být jistič zablokován ve vypnuté poloze.

(2) Zásobní oleje nebo hořlavý materiál se nikdy nesmí skladovat v blízkosti pojistných ventilů.

(3) Nikdy se nesmí zkoušet start naftového motoru bez předchozího protočení s otevřenými indikačními ventily. Zařízení, kterým se motor protáčí, musí být před startem odpojeno.

(4) Během testování vstříků nesmí být proud nafty namířen proti pokožce.

(5) K startování motoru se nikdy nesmí použít kyslík.

§ 114 **Hlavní motory**

(1) Před povolením práce v klikové nebo převodové skříni hlavního motoru musí být odstavena obracečka a u startovacího místa vyvěšeno upozornění.

(2) Před použitím obracečky se musí prověřit, nejsou-li pracovníci v klikové skříni nebo blízko pohyblivých částí hlavního motoru, a službu konající palubní důstojník musí potvrdit, že je čisto za lodním šroubem.

(3) Jestliže bylo zjištěno přehřívání ložiska v uzavřené klikové skříni, skříň se nesmí otvírat po dobu potřebnou k vychladnutí ložiska.

(4) Otevřená kliková nebo převodová skříň musí být dobře odvětrána, aby se vytlačily všechny hořlavé plyny předtím, než bude přiblížen jakýkoliv možný zdroj vznícení.

(5) Před startem hlavního motoru se musí odpovědný strojní důstojník přesvědčit, že hřídel je volná, a informovat službu konajícího palubního důstojníka, který prověří, zda je čisto za lodním šroubem.

§ 115 **Elektrické vybavení**

(1) Ve všech místnostech, kde jsou elektrická a spínací zařízení, musí být umístěny vývěsky s instrukcemi o ošetření člověka po zasažení elektrickým proudem.

(2) Před prací na elektrickém zařízení musí být vyjmuty pojistky nebo vypnuty jističe, aby byly všechny příslušné obvody bez napětí. Pokud je to možné, musí být vypínače a jističe zablokovány ve vypnuté poloze nebo na nich umístěno upozornění "NEZAPÍNAT, NA ZAŘÍZENÍ SE PRACUJE". Pokud je vyjmuta pojistka, musí ji mít u sebe až do skončení zákroku osoba, která práci provádí. Musí být prověřeno, zda všechny blokády a další bezpečnostní zařízení jsou provozuschopné. Při práci na zařízení, které pracuje s nominálním napětím přesahujícím 1 kV (vysokonapětové zařízení), jsou nutná dodatečná bezpečnostní opatření. Práce musí být prováděna způsobilou osobou s odpovídajícími technickými znalostmi nebo pod jejím přímým dohledem.

(3) Hořlavé materiály se nikdy nesmí ponechávat v blízkosti spínacích skříní.

(4) Na čištění elektrických zařízení se nesmí používat tetrachlórmetan. Při čištění elektrických zařízení musí být prostor větrán. Rozpouštědla se vždy musí používat v souladu s instrukcí výrobce.

(5) Na zařízení pod napětím nebo v jeho blízkosti je zakázáno pracovat. Je-li to nutné kvůli bezpečnosti lodě nebo z důvodů testování, musí být dodržena následující opatření:

1. Neustále musí být přítomna další osoba, která je schopna poskytnout ošetření po zasažení elektrickým proudem.

2. Pracovník musí zaujmout bezpečnou a stabilní pracovní polohu, aby předešel kontaktu s částmi pod napětím při uklouznutí nebo klopýtnutí nebo výkyvu lodě. Kde je to možné, musí se pracovat v dielektrických rukavicích.

3. Nesmí být připuštěn kontakt s palubou. Vyžaduje se celou dobu pracovat na suché izolační podložce.

4. Musí být vyloučen dotek s holým kovem a riziko dvojího doteku.

5. Před prací musí být sejmuty náramkové hodinky, kovové náramky a prsteny. Oděv nebo obuv s kovovými součástmi nesmí být používány.

6. Měřicí hroty musí mít jenom minimum odkrytých kovových částí a izolace obou měřicích hrotů musí být v dobrém stavu.

7. Musí se předejít způsobení krátkého spojení. Při měření napětí většího než 250 V se měřicí hroty musí přikládat a vyjímat na zařízení, které není pod napětím.

§ 116

Chladírenské zařízení a chladírenské prostory

(1) Nikdo nesmí vstoupit do chladírenských prostor bez předchozího informování odpovědného důstojníka.

(2) Osoby doplňující chladicí médium nebo provádějící opravu na chladírenském zařízení musí dobře znát všechna opatření, která je třeba provést při práci s daným médiem.

(3) Je-li prokázáno nebo existuje podezření, že chladicí médium uniklo do některého prostoru, nesmí být činěn pokus vstoupit do tohoto prostoru bez přijetí bezpečnostních opatření.

(4) Doplňování náplně přes plnicí přípojku na sání kompresoru pomocí nahřívání láhve se musí provést pouze ponořením láhve do horké vody nebo jiným podobným nepřímým způsobem, nikdy však přímým nahříváním láhve hořákem nebo jiným přímým plamenem.

(5) Jestliže oprava nebo údržba vyžaduje nahřátí nádrže obsahující chladicí médium, musí být zajištěno otevření příslušných ventilů tak, aby se zabránilo nárůstu tlaku v nádrži.

§ 117

Kormidelní zařízení

Práce na kormidelním zařízení se nesmí provádět za plavby. Jestliže je nutné pracovat na kormidelním zařízení za plavby, musí být loď zastavena a přijato opatření zajišťující

znehynění kormidla uzavřením ventilů na hydraulických válcích nebo jiným vhodným a účinným způsobem.

§ 118

Hydraulické a pneumatické vybavení

(1) Před opravami nebo údržbou hydraulických nebo pneumatických zařízení musí být každá zátěž, kterou tato zařízení nesou, přiměřeně podepřena jiným způsobem a teprve poté může být ze systému vypuštěn tlak. Část, na níž se bude pracovat, musí být odpojena od přívodu tlaku. Na přívodovém ventilu musí být vyvěšeno upozornění a ventil musí být zablokován.

(2) Spoje musí mít zajištění proti uvolnění tlaku vzduchu nebo oleje v případě poškození.

(3) Pro bezpečnou práci hydraulických a pneumatických systémů je nutná naprostá čistota pracoviště a nářadí a rovněž tak systém a jeho součásti musí být během práce udržovány v čistotě.

(4) Musí se používat jenom takové součásti, které jsou v souladu s instrukcí výrobce.

(5) V blízkosti testovaného nebo pracujícího hydraulického zařízení se nesmí manipulovat s otevřeným ohněm.

(6) Každá opravená nebo náhradní součást zařízení musí být náležitě prohlédnuta a vyzkoušena, než je v systému uvedena do provozu.

(7) Proud hydraulické kapaliny pod tlakem nesmí být nikdy namířen proti kůži. Každé potřísnění pokožky hydraulickou kapalinou se musí ihned pečlivě smýt.

(8) Před uvedením systému do provozu musí být všechna zařízení v bezpečném stavu.

ČÁST ČTRNÁCTÁ

PODMÍNKY BEZPEČNÉHO STAVU LODI, JEJÍHO ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ A PRACOVNÍ POSTUPY Z HLEDISKA BEZPEČNÉ OBSLUHY RÁDIOVÉHO A ELEKTRONICKÉHO ZAŘÍZENÍ

§ 119

(1) Při obsluhování rádiového a elektronického zařízení je nutno dodržovat instrukce výrobců zařízení.

(2) Radar se nesmí zapínat s rozpojeným vlnovodem, pokud to není nutné k opravárenským účelům.

(3) Pokud je vysílač v provozu, nesmí se pracovat v bezprostřední blízkosti antény satelitního terminálu.

(4) Dívat se z bezprostřední blízkosti na vlnovod nebo anténu pracujícího radaru, případně na místo, kde je pravděpodobnost vzniku elektrického oblouku nebo jiskření, je

zakázáno.

(5) Při práci s rozpouštědly v uzavřených místnostech se musí dbát zvýšené opatrnosti a musí být dodržovány instrukce výrobce.

(6) Místo, ve kterém se nachází zapisovače echolotu a faxy, musí být dobře odvětráváno.

(7) Rádiové vysílače a radary nesmí být zapnuty, jestliže v blízkosti jejich antén pracuje posádka. Současně musí být tato zařízení odpojena od zdrojů a rádiové vysílače uzemněny.

(8) Jsou-li vysílače, radary a napájení vypnuta, musí na nich být vyvěšena upozornění zakazující jejich zapnutí až do skončení prací.

(9) Antény musí být instalovány mimo dosah osob stojících na úrovni paluby v lehce dostupných částech nástavby. Jestliže taková instalace není proveditelná, musí být zřízeno ochranné ohrazení.

(10) U antén rádiových vysílačů a anténních průchodkových izolátorů musí být umístěno upozornění na vysoké napětí.

§ 120

Nebezpečí úrazu elektrickým proudem

(1) Před započítím práce na zařízení je třeba vyjmout pojistky a ponechat si je po celou dobu práce u sebe.

(2) Kde jsou jako zdroj použity akumulátory, musí být odpojeny.

(3) "Živá" šasi připojená k jednomu vodiči sítě musí být příslušně označena a při práci s nimi je třeba dbát zvýšené opatrnosti. Jestliže je v síti střídavého proudu vřazen transformátor, je nutné prověřit spojení se zemněným vodičem měřicím přístrojem.

(4) Před započítím práce musí být hlavní přívod napětí vypnut.

(5) Před započítím práce na vysokonapěťové části vysílače nebo jiného vysokonapěťového zařízení i při vypnutém síťovém vypínači musí být všechny vysokonapěťové kondenzátory vybity přes vybíjecí obvod se zařazeným odporem. Toto opatření je nutno dodržovat i v případě, kdy kondenzátory mají vlastní vybíjecí odpor.

(6) Elektrolytický kondenzátor, který zjevně není v pořádku, musí být vyměněn.

(7) Na zařízení pod napětím nebo v jeho blízkosti se nesmí pracovat, pokud to není nutné kvůli bezpečnosti lodě nebo z důvodu testování.

§ 121

Elektronky a polovodičová zařízení

(1) Elektronky vyjímané ze zařízení, které bylo nedávno v provozu, musí být vyjímány

přes tepelně izolující látku. Velké elektronky, které za provozu dosahují vysokých teplot, mohou být vyňaty až po jejich vychladnutí.

(2) S obrazovkami a velkými žhavenými elektronkami se musí manipulovat tak, aby se předešlo jejich rozbití a případné explozi.

(3) Součástky, které mohou obsahovat oxid berylnatý, musí být pečlivě skladovány v původních obalech až do doby jejich použití.

(4) Osoby manipulující se součástkami obsahujícími oxid berylnatý musí mít ochranný oděv včetně rukavic. Kde je to možné, musí se pracovat pinzetou. Jestliže dojde ke kontaktu s pokožkou, postižené části musí být neprodleně vyčištěny.

§ 122

Práce na přístrojích na výsuvném šasi nebo na pracovním stole

(1) Před započetím práce musí být výsuvná šasi pevně zajištěna buď vlastním zajišťovacím zařízením nebo použitím špalků nebo klínů.

(2) Každé šasi musí být na pracovním stole pevně zaklínováno nebo jinak zajištěno proti převrácení nebo pohybu.

(3) Dočasné spoje musí být provedeny spolehlivě. Ohebné prodlužovací vodiče musí mít dobrou izolaci a přiměřenou elektrickou vodivost.

§ 123

Práce s přístroji s vizuálním displejem

(1) Přístroje s vizuálním displejem (dále jen "PVD") musí být umístěny tak, aby byl možný pohyb okolo zařízení. Musí být zajištěno, aby kabely a vodiče nepředstavovaly při pohybu osoby nebezpečí.

(2) Každá osoba, která používá pravidelně, často nebo dlouhou dobu PVD, se musí podrobit očnímu testu před připuštěním k práci a dále pak v pravidelných intervalech. Jestliže oční test nebo vyšetření očním lékařem prokáže, že osoba potřebuje pro tuto práci speciální brýle, musí být tyto brýle k dispozici.

(3) Při práci s PVD musí být přijata opatření pro minimalizaci rizika bolestí hlavy a očí. Osvětlení musí být přiměřené prováděnému úkolu, musí zajišťovat minimální oslnění nebo odrazy a displej musí být jasný a snadno čitelný.

(4) Obsluha PVD musí mít dostatečný prostor pro nohy a pohodlnou a stabilní židli s nastavitelným opěradlem a výškou sedadla.

§ 124

Skladování akumulátorů

(1) Místa, ve kterých se uchovávají akumulátory (dále jen „akumulátorovna“), musí být přiměřeně ventilována.

(2) V akumulátorovně je zakázáno kouřit a používat otevřený oheň jakéhokoliv druhu. U vchodu do místnosti musí být trvale vyvěšeno upozornění na tento zákaz.

(3) Osvětlení v akumulátorovně musí být stále řádně udržováno, na všech světlech musí být řádně dotažená ochranná skla. Jestliže prasklé nebo rozbité sklo nemůže být ihned vyměněno, musí být příslušný elektrický obvod vypnut, dokud není sklo nahrazeno.

(4) V akumulátorovně se nesmí dělat žádné úpravy nebo změny na elektrické instalaci (s výjimkou osvětlení).

(5) V akumulátorovně se nesmí používat přenosné elektrické lampy ani nářadí a jiné přenosné nástroje, které by mohly způsobit jiskření.

(6) Akumulátorovna se nesmí využívat ke skladování materiálů, které nemají přímou souvislost s akumulátory.

(7) Musí se předejít krátkému spojení i třeba jednoho článku, které může vyvolat elektrický oblouk nebo jiskření a způsobit výbuch.

(8) Izolace a kryty kabelů v akumulátorovně musí být udržovány v dobrém stavu.

(9) Všechny akumulátorové svorky musí být udržovány v čistotě a řádně dotažené, aby se předešlo jiskření a přehřívání. Provizorní pružinové svorky se nesmí používat.

(10) Kovové nářadí jako maticové nebo francouzské klíče se nesmí pokládat na akumulátory, protože mohou způsobit jiskření nebo krátké spojení. Používané nářadí musí být izolované.

(11) Šperky, hodinky a prstýnky musí být během práce na akumulátorech odloženy.

(12) Nabíječe baterií a všechny obvody z baterie napájené musí být před připojením nebo odpojením vodičů vypnuty. Jestliže se baterie skládá z několika sekcí, musí být možné před začátkem práce snížit napětí mezi sekcemi a tím vážnost důsledků případného krátkého spojení nebo úrazu elektrickým proudem vyjmutím propojovacích vodičů.

(13) Zátky odvětrávacích otvorů akumulátoru musí být při připojování nebo odpojování vodiče pevně dotaženy.

(14) Ventilační potrubí skříní akumulátorů musí být volně průchozí.

(15) Poklopy skříní akumulátorů musí být upevněny, když jsou otevřeny kvůli práci na akumulátoru, a po skončení práce opět náležitě přidělány zpět.

(16) Akumulátory musí uchovávat tak, aby se zamezilo jejich pohybu v případě nepříznivého počasí.

(17) Olověné a alkalické akumulátory musí být v oddělených místnostech nebo mezi nimi musí být přepážka. Jestliže se používají oba druhy, je třeba držet odděleně materiály a nářadí používané pro jednotlivé typy.

(18) Každé potřísnění osoby nebo zařízení elektrolytem musí být ihned zlikvidováno pečlivým omytím.

(19) Akumulátory se musí vždy přepravovat ve svislé poloze pomocí více osob.

§ 125

Olověné kyselinové akumulátory

(1) Při přípravě elektrolytu se kyselina musí zvolna přilévat do vody.

(2) Při manipulaci s kyselinou musí mít pracovník ochranné brýle, gumové rukavice a ochrannou zástěru.

(3) K neutralizaci kyseliny na pokožce nebo oděvu se musí použít velké množství sladké vody.

(4) Pro případ nehody musí být v místnosti lahvička s přípravkem na vypláchnutí očí. Lahvička musí být snadno hmatem rozlišitelná od kyselinových nebo jiných nádob.

(5) Produkty koroze, které vznikají kolem svorek akumulátorů, musí být odstraňovány kartáčováním směrem od těla, aby nezpůsobily poranění pokožky nebo očí. Svorky se musí zakonzervovat tukem na kontakty.

(6) Kyselinová mlha vzniklá nadměrnou rychlostí nabíjení akumulátoru, musí být z okolních předmětů očištěna ředěnou čpavkovou vodou nebo sodným roztokem a vysušena.

§ 126

Alkalické akumulátory

(1) Pro práci s alkalickými akumulátory platí stejná pravidla, jako pro olověné kyselinové akumulátory.

(2) Při práci s alkalickými akumulátory je třeba se vyvarovat kontaktu elektrolytu s pokožkou nebo oděvem. Při kontaktu s pokožkou musí být postižená část omyta značným množstvím čisté sladké vody. Jestliže však má polití za následek popálení, musí se použít borový prášek nebo jeho nasycený roztok. Oči musí být pečlivě vypláchnuty velkým množstvím čisté sladké vody a ihned potom roztokem borového prášku (v poměru jedna čajová lžička na 1/2 litru vody - nebo roztokem Ophtal). Tento roztok musí být připraven vždy, když se manipuluje s elektrolytem.

(3) Je zakázáno dotýkat se kovových nádob alkalických akumulátorů nebo na ně odkládat kovové nástroje.

ČÁST PATNÁCTÁ

PODMÍNKY BEZPEČNÉHO STAVU LODI, JEJÍHO ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ A PRACOVNÍ POSTUPY Z HLEDISKA BEZPEČNÉHO VÝKONU PRACÍ V KUCHYNI A BEZPEČNÉ MANIPULACE S POTRAVINAMI

§ 127

Kuchyně

(1) Členové posádky lodě manipulující s potravinami, při přípravě a distribuci jídla musí dbát na dodržování osobní hygieny a čistoty v kuchyni, přípravnách a jídelnách.

(2) Člen posádky lodě, který připravuje jídlo, musí být čistě oblečen. Musí mít trvale k dispozici umývadlo, teplou vodu, mýdlo a prostředky na osušení rukou.

(3) Všechny potraviny, kuchyňské nádobí, prostírání, stolní nádobí, příbory, veškeré zařízení kuchyně a sklady musí být udržovány v čistotě. Potraviny a pitná voda nesmí být skladovány v místech, kde se mohou vyskytovat choroboplodné zárodky a mikroby. Mražené potraviny nesmí být po rozmražení znovu zamrazovány.

(4) Poškozené nádobí nesmí být používáno. Potraviny, které přišly do styku s poškozeným kameninovým nebo skleněným nádobím, musí být zničeny. Kameninové a skleněné nádobí se nesmí nechávat ponořené v mycí lázni, kde se může rozbit a způsobit zranění. Tyto předměty se musí umývat jednotlivě, stejně jako nože a jakékoliv nádobí a nástroje s ostrými hranami.

(5) Čisticí prostředky obsahující odbarvovací složky nebo kaustickou sodu a desinfekční prostředky obsahující kyselinu karbolovou, se nesmí vzájemně míchat a používat v silnější koncentraci, než je doporučeno, a musí se s nimi zacházet opatrně.

(6) V kuchyních, přípravnách, skladech potravin a dalších místech, kde se připravuje jídlo, se nesmí kouřit.

§ 128

Nebezpečí uklouznutí, pádu a zakopnutí

(1) Musí být používána pevná obuv, nejlépe s protismykovou podešví.

(2) Paluby a podlahové rošty musí být udržovány čisté a suché.

(3) Střepy z rozbitého skla nebo kameniny musí být bezpečně odstraněny.

(4) Část paluby před vstupem do lednic musí mít protismykový nátěr.

(5) Jedna ruka musí být vždy volná k přidržování se zábradlí.

(6) Věci musí být přenášeny tak, aby nezakrývaly výhled na prahy a podobné překážky.

§ 129

Kuchyňské sporáky, parní bojler a fritovací hrnce nebo pánve

(1) Hořáky a elektrické sporáky musí být po skončení práce ihned vypnuty. Šachty na odvádění kouře, ohniště a další obdobná zařízení musí být stále udržovány v čistotě.

(2) Nesmí docházet k přehřívání tuků a olejů a jejich rozlití. V blízkosti sporáku musí

být vždy připraveny vhodné hasicí prostředky.

(3) Zapalovat kuchyňské sporáky na tekutá paliva je nutno s maximální opatrností. Musí být zachován následující postup:

1. nutno prověřit vnitřek topeniště, jestli v něm není palivo, a následně profouknout topeniště vzduchem, aby se odvětraly palivové výpary,
2. palivo musí mít provozní teplotu podle použitého druhu; pokud ji nemá, musí být teplota upravena před jakýmkoliv pokusem o zapálení,
3. vždy se musí použít speciálně k tomu účelu určená zapalovací pochodeň; jiný způsob zapalování, jako např. vsouvání volného hořícího materiálu do topeniště, není dovolen; pokusy znovu zažehnout hořák od rozpalené vyzdívky topeniště jsou nepřipustné,
4. obsluha musí stát z boku, vsunout zapálenou pochodeň a otevřít palivo; musí dbát, aby na pochodni nebylo příliš mnoho paliva, které by mohlo ukápnout a způsobit požár,
5. jestliže palivo okamžitě nevzplane, musí být uzavřen přívod paliva a topeniště profukováno vzduchem 2 až 3 minuty, aby se před druhým pokusem odvětralo od výparů; během této doby musí být hořák vyjmut a zkontrolován rozprašovač a koncovka,
6. jestliže dojde k zhasnutí zapáleného hořáku, musí být ihned uzavřen přívod paliva.

(4) Opravovat elektrické nebo hořákové sporáky nebo elektrické mikrovlnné trouby smí pouze elektrodůstojník, kterému se musí nahlásit každá závada. Do odstranění závady nesmí být zařízení používáno a musí na něm být vyvěšeno upozornění.

(5) Při každém splachování a mytí zařízení a při splachování podlahy v kuchyni musí být veškeré zařízení a sporák vypnuty a odpojen přívod proudu nebo paliva k nim. Do elektrických zařízení nesmí vniknout voda.

(6) V nepříznivém počasí se musí na sporáku používat zabezpečovací lišty. Hrnce a pánve se nikdy nesmí plnit tak vysoko, aby se z nich při náklonech lodě vyléval obsah.

(7) Při manipulaci s horkými pánvemi a nádobím se musí používat suchý hadr nebo speciální držáky na hrnce. Nikdy se nesmí použít mokrá hadr.

(8) Při otevírání pece nikdo nesmí stát před dvířky.

(9) Před otevřením vík musí být přerušena dodávka páry k tlakovým hrncům, napařovačům a bojlerům a vypuštěn tlak.

(10) Tuky se nesmí rozpouštět v pecích. Pro tento účel lze použít pouze termostatem ovládaný fritovací hrnec nebo pánev, popřípadě lze nádobku s tukem vložit do větší nádoby s trochou vody.

(11) Do rozpáleného tuku se nikdy nesmí lít voda.

(12) Jestliže olej v nádobě začne hořet, musí se zhasit plameny a nádoba odstavit od zdroje tepla. Nejde-li oheň uhasit jinak, musí se použít vhodný hasicí přístroj. K hašení oleje se nesmí použít voda.

(13) Fritovací hrnce nebo pánve musí být opatřeny vhodným bezpečnostním poklopem, který musí být nasazen vždy, když se hrnec nebo pánev nepoužívá.

(14) Fritovací hrnce nebo pánve musí být vedle ovládacího termostatu vybaveny bezpečnostním termostatem.

(15) Elektrické fritovací hrnce nebo pánve musí být ihned po skončení práce vypnuty.

(16) Jestliže se používá mikrovlnná trouba, je nutné dbát, aby jídlo bylo prohřáto správně a rovnoměrně. Musí se dodržet instrukce výrobce trouby i pokyny na obalu zmražené potraviny.

(17) Mikrovlnná trouba se nesmí používat, jestliže jsou její dveře poškozené nebo nefunkční, je poškozený dveřní zámek nebo těsnění. Na každé mikrovlnné troubě musí být upozornění v tomto smyslu.

§ 130 Kuchyňské vybavení

(1) S kuchyňským zařízením může pouze osoba, která byla náležitě proškolená.

(2) Všechny nebezpečné části kuchyňských strojů musí být během práce zakryty.

(3) Veliteli lodě nebo jím pověřenému pracovníkovi musí být nahlášeno poškození každého stroje nebo zařízení nebo jeho součástí, ochranných krytů či bezpečnostního vybavení. Do provedení opravy musí být tento stroj nebo zařízení vyřazeny z provozu a odpojeny od sítě.

(4) Jestliže se má stroj s pohonem vyčistit nebo odstranit z něj překážka způsobující jeho zastavení, musí být vypnut a odpojen od sítě. Po vypnutí se musí se začátkem čištění vyčkat do úplného zastavení všech nebezpečných částí.

(5) Pro čištění všech strojů musí být stanoven a dodržován bezpečný postup.

(6) Osoby mladší 18 let nesmí bez náležitého dozoru čistit žádné zařízení s ručním nebo strojním pohonem a s nebezpečnými částmi, které se mohou během čištění pohybovat.

(7) Na přisunování surovin do zpracujícího stroje se musí používat vhodný nástroj, nikdy ne prsty.

(8) Elektrická zařízení se nesmí obsluhovat mokřýma rukama.

§ 131 Práce s nástroji na řezání a sekání

(1) S ostrými nástroji se musí zacházet obezřetně a pracovat s nimi vždy opatrně. Nesmí se nechávat volně ležet na pracovní ploše. Nesmí se dávat do mycí lázně společně s jinými předměty, musí se umývat jednotlivě a ukládat na bezpečné místo.

(2) Nože, které se právě nepoužívají, se musí ukládat uspořádaně do přihrádek nebo být v pouzdrech.

(3) Držadla nožů, pilek, sekáčků apod. musí být čistá a odmaštěná. Ostří musí být čisté

a nabroušené.

(4) Na otevírání konzerv se musí používat výhradně vhodné otvíráky.

(5) Podložka na sekání masa musí být pevná, sekaná část masa bezprostředně na špalku a ruce a tělo mimo dráhu úderu. Musí být dostatek prostoru pro pohyb a na dráze sekání nesmí být žádné překážky. Zvláštní pozornost musí být věnována této činnosti s ohledem na pohyb lodě na moři.

(6) Potraviny, které se sekají nožem, se nesmí přisunovat k ostří s nataženými prsty. Konce prstů musí být zahnuty směrem k dlani s palcem přes ukazováček. Úhel nože musí být takový, aby ostří směřovalo od sekané potraviny, a tím i od prstů.

(7) Padající nůž se nesmí chytat do rukou a musí se nechat dopadnout.

(8) Pilka na maso se musí navádět ukazováčkem volné ruky umístěným nad ozubením. Řez se musí provádět stálým rovnoměrným pohybem bez tlaku na pilku.

§ 132

Lednice a sklady

(1) Dveře všech lednic musí být vybaveny zevnitř prostředky pro jejich otevření a spuštění akustického signálu.

(2) V týdenních intervalech musí být prováděno pravidelné testování signalizace, uzávěrů dveří a jejich otevírání zevnitř.

(3) Osoby, které chodí do lednic pravidelně, se uvnitř musí dobře orientovat, aby dokázaly i ve tmě nalézt dveře a zapnout signalizaci.

(4) Všechny dveře lednic musí být vybaveny dostatečně silným zajišťovacím zařízením, které je bezpečně udrží v otevřené poloze při přemísťování zásob nebo za plavby na moři.

(5) Pokud jsou dveře vybaveny visacím zámkem, musí každý vstupující do lednice vzít zámek sebou. O vstupu do lednic musí informovat druhou osobu.

(6) Nesmí se vstupovat do lednic a mrazících prostor, jestliže je podezření, že do nich vniklo chladicí médium. V takovém případě musí být na dveřích vyvěšeno odpovídající upozornění.

(7) Všechny zásoby musí být náležitě upevněny, aby se nemohly během mořského přejezdu přesunout nebo volně pohybovat.

(8) Vyčnívající části obalů zásob musí být odstraněny nebo upraveny tak, aby byly bezpečné.

ČÁST ŠESTNÁCTÁ

PODMÍNKY BEZPEČNÉHO STAVU LODI, JEJÍHO ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ A PRACOVNÍ ZÁSADY A POSTUPY Z HLEDISKA BEZPEČNÉHO VÝKONU PRACÍ V LODNÍ PRÁDELNĚ

§ 133

Předcházení uklouznutí, popálení a opaření

(1) Člen posádky pracující v lodní prádelně musí mít vhodnou obuv bránící uklouznutí.

(2) Člen posádky pracující v lodní prádelně musí dodržovat přiměřená bezpečnostní opatření k ochraně před popálením nebo opařením.

(3) V prádelně musí být udržováno dobré větrání, aby se snížila teplota a vlhkost pracovního prostředí.

(4) Je-li v prádelně používána pára pod vysokým tlakem, musí být její přívod regulován tak, aby v žádném stroji nevznikl nadměrný tlak.

§ 134

Stroje a zařízení

(1) Všechny osoby, které budou v prádelně pracovat nebo obsluhovat část jejího zařízení, musí být dobře obeznámeny se správnou obsluhou těchto strojů.

(2) Před spuštěním musí být stroj nebo zařízení prohlédnuto, zda nemá závady. Pozornost musí být zaměřena zejména na automatické a nouzové vypínací nebo blokovací zařízení. Je-li zjištěna závada na zařízení, musí být práce do jejího odstranění přerušena. Na vadném stroji nebo zařízení musí být umístěno výstražné upozornění.

(3) Je nutno provádět pravidelné kontroly a kompletní prohlídky veškerého elektrického zařízení a přístrojů.

(4) Stroje se nesmí přetěžovat a jejich zatížení musí být rozloženo rovnoměrně.

(5) Dvířka zařízení se smí otevírat až po jeho úplném zastavení.

§ 135

Chemické čištění

(1) Ve všech místnostech, kde se provádí chemické čištění, musí být instalována účinná mechanická nucená ventilace.

(2) V místnostech s čisticími roztoky je kouření zakázáno.

(3) Při práci s čisticími roztoky se musí používat nepropustné rukavice.

(4) Varovné upozornění týkající se konkrétně užívaného roztoku musí být v místnosti určené pro chemické čištění a v místnosti, kde se roztoky skladují, nápadně a trvale vyvěšeno.

(5) Toto upozornění musí obsahovat pokyny pro první pomoc při postižení výpary.

(6) Roztok přenášený do jiné místnosti musí být přepravován v uzavřených nádobách.

(7) Spací pytle, prošívané deky apod. se nesmí čistit chemicky.

(8) Předměty, které byly čištěny chemicky, se musí pečlivě odvětrat.

§ 136

Prevence vzniku požáru

(1) Ruční žehličky se nesmí nechávat stát na hořlavém podkladu.

(2) Oděvy se musí sušit pouze na místech k tomu určených.

ČÁST SEDMNÁCTÁ

PODMÍNKY BEZPEČNÉHO STAVU LODI, JEJÍHO ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ A PRACOVNÍ POSTUPY Z HLEDISKA BEZPEČNÉHO VÝKONU PRACÍ NA LODÍCH PRO KUSOVÝ NÁKLAD A PŘEPRAVY KONTEJNERŮ

§ 137

Ukládání nákladu

(1) V mezipalubí musí být náklad ukládán s přihlédnutím k pořadí, v jakém bude vykládán. Jestliže se musí otevírat mezipalubní jícen a v mezipalubí zbývá náklad, musí být ponechán nejméně jeden metr široký ochoz od okraje každého otvoru v mezipalubí. Kolem jícnu musí být ve vzdálenosti jednoho metru natřeny barevné linky.

(2) Náklad musí být naložen v dostatečné vzdálenosti od každého žebříku tak, aby tento byl bezpečně přístupný.

(3) Palubní náklad musí být ukládán v souladu se zásadami dobré námořní praxe, požadavky mezinárodních úmluv a pokynů oprávněné osoby, musí být dostatečně vzdálen od jícnu, aby byl zajištěn bezpečný průchod. Překážky na tomto průchodu jako úpony nebo připevňovací oka musí být natřeny bílou barvou. Jestliže to není proveditelné a náklad je uložen u lodního zábradlí nebo u jícnu do takové výšky, že zábradlí nebo jícen neposkytuje účinnou ochranu, musí být zřízeno provizorní ohrazení chránící posádku před pádem přes palubu nebo do otevřeného nákladového prostoru.

(4) Jestliže je náklad uložen až u zábradlí nebo přepážek a vystupuje nad ně, musí být od ok a jiných připevňovacích míst na palubě nataženo ocelové lano nebo řetěz sahající nad palubní náklad, aby člen posádky loď nemusel přelézat přes náklad k palubě kvůli připevňování kladek nebo profendrů.

(5) Jestliže se v některém přístavu musí otevírat nákladové prostory ještě před vyložením palubního nákladu, musí být kolem sila jícnu nebo té části jícnu, která se bude otevírat, zachován volný pás nejméně 1 metr široký. Pokud to nelze zajistit, musí být postaveno ohrazení nebo musí být členové posádky, kteří budou vyjímat a zpět nasazovat palubníky a kryty, zajištěni bezpečnostními lanky.

§ 139

Přeprava kontejnerů

(1) Při manipulaci s kontejnery je třeba mít na zřeteli možnost nerovnoměrného naložení a rozložení nákladu uvnitř nebo nesprávně deklarovanou váhu obsahu.

(2) Kontejnery převážené na palubě musí být umístěny a řádně zajištěny způsobem, který přihlíží k jeho vlastní váze a tlaku dalšího nebo dalších kontejnerů umístěných na něm.

(3) Těžké stroje nebo zařízení a pytlované zboží, které je uloženo naplocho ve vrstvách je třeba bezpečně upevnit.

(4) Je-li to proveditelné, na lodích, které nejsou speciálně konstruované nebo upravené pro přepravu kontejnerů, musí být kontejnery uloženy podélně a řádně upevněny. Kontejnery se nesmí dávat na kryty jícňů, pokud není jistota, že kryty mají dostatečnou celkovou i místní pevnost.

(5) Musí být zřízen bezpečný přístup na horní část kontejneru, aby bylo možné kontrolovat jeho upevnění. Osoby provádějící tyto práce musí být zajištěny proti pádu bezpečnostním postrojem nebo jiným vhodným způsobem.

(6) Úchyty na palubě, které nad ní vyčnívají, musí být výrazně označeny bílou barvou.

(7) Musí být přijata opatření, která zajistí, aby všechna elektrická zařízení a instalace včetně napájecích kabelů a přípojek byla dostupná a bylo možné je bezpečně provozovat a udržovat.

(8) Je-li pro chladírenské kontejnery použito napájení z lodní sítě, musí být napájecí kabely opatřeny vhodnými koncovkami pro silové obvody a zemnění kontejnerů. Před použitím musí být kabely i koncovky prohlédnuty a otestovány způsobilou osobou. S napájecími kabely se smí manipulovat pouze při vypnutém proudu.

Příloha č. 1

Okolnosti, ke kterým je třeba přihlédnout při hodnocení nebezpečnosti prostoru

Při hodnocení nebezpečnosti prostoru je třeba věnovat pozornost zejména

a) nebezpečí nedostatku kyslíku, který může být způsoben zejména tím, že

1. zda je prázdný tank nebo jiný omezený prostor uzavřen delší dobu s ohledem na snížený obsah kyslíku jako důsledek spotřeby kyslíku v procesu korodování oceli,
2. že úbytek kyslíku se může vyskytovat také v tlakových nádobách, zejména pokud se v nich kvůli zabránění korozi používají chemikálie pohlcující kyslík,
3. že ke snížení obsahu kyslíku může dojít v nákladových prostorách, jestliže byly nebo jsou přepravovány náklady pohlcující kyslík, např. pokrutiny nebo jiné rostlinné a živočišné produkty s obsahem tuků, určité druhy dřeva, ocelové výrobky, železné nebo ocelové piliny a špony,
4. že nedostatek kyslíku se může vyskytovat v nákladových prostorách, např. při přepravě rudných koncentrátů, a to i když jsou otevřené jícny a vykládka již začala,
5. že po vykládce těkavých látek může v nákladových prostorách zůstat dostatek výparů, které způsobí úbytek kyslíku,
6. že v zátěžových tancích s katodickou ochranou může vznikat vodík, který se rychle rozptýlí ihned po otevření nákladových prostor; v horních částech těchto prostor se však mohou tvořit vodíkové kapsy, které vytěsní kyslík (a zároveň mohou tvořit výbušnou směs),
7. zda pro hašení nebo prevenci požáru byl použit CO₂, pára nebo jiné hasicí chemikálie; obsah kyslíku v prostoru bude potom snížen, nebo
8. že užití inertního plynu v nákladových tancích kapalinových nebo plynových tankových lodí nebo ve vnitřních hradicích prostorách u plynových tankových lodí způsobí, že v daném prostoru zůstává jenom minimální množství kyslíku.

b) možné nebezpečnosti nákladů minerálních olejů, zejména tomu, že

1. se v palivových nebo nákladových tancích, v nichž byla uložena ropa nebo ropné produkty, mohou vyskytnout hořlavé a zdraví nebezpečné uhlovodíkové plyny,
2. uhlovodíkové plyny nebo výpary se mohou vyskytovat také v pumpovnách a kofrdamech, tunelových kýlech nebo jiných prostorách přilehlých k tankům,
3. složky výparů některých nákladů, např. benzen a sirovodík, jsou prudce jedovaté.

c) možné nebezpečnosti ostatních látek, zejména tomu, že

1. náklady přepravované na chemických a plynových tankových lodích mohou být zdraví nebezpečné,
2. v důsledku nepříznivého počasí hrozí nebezpečí lekáže ze sudů nebo jiných obalů, pokud s nimi nebylo řádně zacházeno nebo nebyly během přepravy řádně uloženy,
3. vzájemná reakce rostlinných nebo živočišných olejů nebo splašků s mořskou vodou může vést k uvolnění sirovodíku, který je prudce jedovatý,
4. pokud zbytky obilí nebo podobných nákladů proniknou do systému čerpání stok nebo ho ucpou, může vzniknout prudce jedovatý sirovodík,
5. chemické čištění, malování nebo opravy nátěrů tanků mohou způsobit uvolnění výparů rozpouštědel.

d) možné nebezpečnosti hořlavých látek, zejména tomu, že

1. v nákladových nebo jiných tancích, které obsahovaly ropné produkty, chemické nebo

plynné náklady, mohou zůstat hořlavé výpary,

2. kofrdamy nebo jiné prostory přiléhající k nákladovým nebo jiným tankům mohou obsahovat hořlavé výpary vzhledem k možné lekáži do těchto prostor.

e) možným jiným rizikům, zejména tomu, že

1. některé chemikálie mohou proniknout do organismu kůží,

2. některé náklady přepravované na chemických nebo plynových tankových lodích mohou působit dráždivě nebo škodlivě (popáleniny), přijdou-li do styku s kůží,

3. rozvíření rzi, šupin nebo odpadních zbytků nákladů živočišného, rostlinného nebo minerálního původu nebo vody obsahující tyto látky může způsobit uvolňování jedovatých nebo hořlavých plynů.

Příloha č. 2

Odolnost lan proti chemickým látkám

	Manila/Polyamid	Polyester	Polypropylen	Látka sisal (Nylon)
Kyselina sírová (akumulátorová)	žádná	slabá	dobrá	velmi dobrá
Kyselina solná	žádná	slabá	dobrá	velmi dobrá
Typové odrezovače	slabá	střední	dobrá	velmidobrá
Kaustická soda	žádná	dobrá	střední	velmi dobrá
Tekuté odbarvovače	žádná	dobrá	velmi dobrá	velmi dobrá
Látky obsahující kresol (lyzol)	střední	žádná	dobrá	velmi dobrá
Surová ropa, fenoly, přírodní dehet	dobrá	střední	dobrá	dobrá
Nafta	dobrá	dobrá	dobrá	dobrá
Syntetické čisticí prostředky	slabá	dobrá	dobrá	dobrá
Chlorová rozpouštědla	slabá	dobrá	dobrá	dobrá
Další organická rozpouštědla	dobrá	dobrá	dobrá	dobrá

Tabulka stanoví orientačně možný rozsah odolnosti lan, je nutné též přihlížet k přesnému určení materiálu, množství kontaminace, teplotě a době, po níž kontaminace působí.

Ruční signalizace pro práci se zvedacím zařízením

ZASTAV ! (STOP)

NOUZOVĚ (RYCHLE)
ZASTAV

POMALU
ZDVIHEJ
LANO

KONEC
NÁKLADOVÝCH
OPERACÍ

ZDVIHEJ !

SPOUŠTĚJ
RYCHLE !

OTÁČEJ UKÁZANÝM SMĚREM

ZDVIHEJ RAMENO
VÝLOŽNÍKU

SPOUŠTĚJ RAMENO
VÝLOŽNÍKU

VYSUNUJ RAMENO
JEŘÁBU

ZASUNUJ RAMENO
JEŘÁBU

JEĎ S NÁKLADEM
SMĚREM KE MNĚ

JEĎ S NÁKLADEM
SMĚREM ODE MNĚ

JEĎ S NÁKLADEM UKÁZANÝM SMĚREM

SPOUŠTĚJ POMALU !

SPOUŠTĚJ RYCHLE !

OTEVŘÍ LŽICI !

ZAVŘÍ LŽICI !

